Συλλογή της Νομολογίας

ΠΡΟΤΑΣΕΙΣ ΤΗΣ ΓΕΝΙΚΗΣ ΕΙΣΑΓΓΕΛΕΑ
JULIANE KOKOTT
της 15ης Ιουλίου 2021 [1]

Υπόθεση C-351/20 P

Liviu Dragnea
κατά

Ευρωπαϊκής Επιτροπής

«Αίτηση αναιρέσεως – Ευρωπαϊκό Ταμείο Περιφερειακής Ανάπτυξης – Περιφερειακό Επιχειρησιακό Πρόγραμμα της Ρουμανίας για την περίοδο 2007-2013 – Έρευνες της Ευρωπαϊκής Υπηρεσίας Καταπολέμησης της Απάτης (OLAF) – Εκθέσεις των ερευνών – Εντολή της εθνικής αρχής καταπολέμησης της διαφθοράς για έναρξη ερευνών λόγω υπεξαίρεσης πόρων της Ένωσης – Εθνική διαδικασία έρευνας – Αίτηση έναρξης έρευνας σχετικά με τη διεξαγωγή προηγούμενων ερευνών από την OLAF – Αίτηση πρόσβασης στον φάκελο και σε έγγραφα – Απόρριψη – Προσφυγή ακυρώσεως – Παραδεκτό»

I. Εισαγωγή

1. Για την προστασία των οικονομικών συμφερόντων της Ένωσης, η Ευρωπαϊκή Υπηρεσία Καταπολέμησης της Απάτης (OLAF) διαθέτει ευρείες εξουσίες έρευνας. Ως εκ τούτου, ο κανονισμός 883/2013 σχετικά με τις έρευνες που πραγματοποιούνται από την OLAF [2] προβλέπει θεμελιώδεις διαδικαστικές εγγυήσεις υπέρ των προσώπων που αποτελούν αντικείμενο τέτοιας έρευνας. Σκοπός των εγγυήσεων αυτών είναι να διασφαλιστεί ο σεβασμός των δικαιωμάτων των εν λόγω προσώπων στο πλαίσιο των ερευνών της OLAF. Τούτο δε διότι είναι αναμφισβήτητο ότι οι έρευνες αυτές θίγουν τα δικαιώματα των προσώπων τα οποία αφορούν.

2. Αντιθέτως, αμφιλεγόμενο και, εξ όσων προκύπτουν, όχι ακόμη οριστικά επιλυθέν είναι το ζήτημα αν –και, ενδεχομένως, σε ποια έκταση– οι τελικές εκθέσεις τις οποίες συντάσσει η OLAF κατά την ολοκλήρωση των ερευνών της μπορούν να προσβληθούν ενώπιον των δικαστηρίων της Ένωσης. Η επίλυση του ζητήματος αυτού ενδέχεται, σε τελική ανάλυση, να παρέλκει στο πλαίσιο της παρούσας αναιρετικής διαδικασίας, δεδομένου ότι το εν λόγω ζήτημα δεν είναι κρίσιμο για

[1] Γλώσσα του πρωτοτύπου: η γερμανική.

[2] Κανονισμός (ΕΕ, Ευρατόμ) 883/2013 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 11ης Σεπτεμβρίου 2013, σχετικά με τις έρευνες που πραγματοποιούνται από την Ευρωπαϊκή Υπηρεσία Καταπολέμησης της Απάτης (OLAF) και την κατάργηση του κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 1073/1999 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου και του κανονισμού (Ευρατόμ) αριθ. 1074/1999 του Συμβουλίου (ΕΕ 2013, L 248, σ. 1). Μετά το πέρας των εν προκειμένω επίμαχων ερευνών, ο κανονισμός αυτός τροποποιήθηκε δύο φορές, εσχάτως δε με τον κανονισμό (ΕΕ, Ευρατόμ) 2020/2223 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 23ης Δεκεμβρίου 2020, για την τροποποίηση του κανονισμού (ΕΕ, Ευρατόμ) αριθ. 883/2013 όσον αφορά τη συνεργασία με την Ευρωπαϊκή Εισαγγελία και την αποτελεσματικότητα των ερευνών της Ευρωπαϊκής Υπηρεσίας Καταπολέμησης της Απάτης (ΕΕ 2020, L 437, σ. 49). Μια ενδιαφέρουσα για τους σκοπούς της παρούσας διαδικασίας τροποποίηση θα αναλυθεί κατωτέρω (βλ. σημεία 47 έως 49 των παρουσών προτάσεων).

την έκβαση της διαφοράς. Συγκεκριμένα, ανεξαρτήτως του αν ο αναιρεσείων θα μπορούσε να προσβάλει ενώπιον του Γενικού Δικαστηρίου τις δύο επίμαχες στην υπό κρίση υπόθεση εκθέσεις της OLAF, η προσφυγή του θα ήταν, στο πλαίσιο αυτό, εκπρόθεσμη.

3. Ωστόσο, το ζήτημα που βρίσκεται στο επίκεντρο της παρούσας αναιρετικής διαδικασίας αφορά τη συναφή προβληματική της παροχής πρόσβασης στον φάκελο των ερευνών σε πρόσωπο το οποίο θεωρεί ότι οι έρευνες το αφορούν, χωρίς όμως να έχει χαρακτηριστεί από την OLAF ως «ενδιαφερόμενος» κατά την έννοια του κανονισμού 883/2013. Ειδικότερα, εν προκειμένω, τίθεται το ζήτημα της σχέσης μεταξύ, αφενός, του δικαιώματος πρόσβασης στον φάκελο και, αφετέρου, του δικαιώματος πρόσβασης στα έγγραφα της Επιτροπής βάσει του κανονισμού 1049/2001 [3].

II. Το νομικό πλαίσιο

A. Ο κανονισμός 883/2013

4. Από το άρθρο 1, παράγραφος 1, του κανονισμού 883/2013 προκύπτει ότι σκοπός των ανατιθέμενων στην OLAF εξουσιών έρευνας είναι να ενισχυθεί η καταπολέμηση της απάτης, της διαφθοράς και κάθε άλλης παράνομης δραστηριότητας εις βάρος των οικονομικών συμφερόντων της Ευρωπαϊκής Ένωσης.

5. Κατά το άρθρο 2, σημείο 4, του κανονισμού 883/2013, «ως “διοικητικές έρευνες” (“έρευνες”) νοούνται όλοι οι έλεγχοι, εξακριβώσεις ή άλλα μέτρα που λαμβάνονται από την [OLAF], σύμφωνα με τα άρθρα 3 και 4, για την επίτευξη των στόχων του άρθρου 1 και τη διαπίστωση, εφόσον απαιτείται, του παράτυπου χαρακτήρα των υπό έρευνα δραστηριοτήτων […]».

6. Κατά το άρθρο 2, σημείο 5, του κανονισμού 883/2013, ως «ενδιαφερόμενος» τον οποίο αφορά έρευνα της OLAF νοείται «κάθε πρόσωπο ή οικονομικός φορέας ύποπτος απάτης, διαφθοράς ή κάθε άλλης παράνομης δραστηριότητας εις βάρος των οικονομικών συμφερόντων της Ένωσης και ως εκ τούτου αντικείμενο έρευνας της [OLAF]».

7. Τα άρθρα 3 και 4 του κανονισμού 883/2013 προβλέπουν ότι η OLAF διενεργεί επιτόπιες εξωτερικές έρευνες στα κράτη μέλη, στις τρίτες χώρες και στις εγκαταστάσεις διεθνών οργανισμών, καθώς και εσωτερικές έρευνες εντός των θεσμικών και λοιπών οργάνων και οργανισμών της Ένωσης.

8. Το άρθρο 5 του κανονισμού 883/2013 φέρει τον τίτλο «Έναρξη των ερευνών» και οι παράγραφοί του 1, 2 και 4 ορίζουν τα εξής:

«1. Ο γενικός διευθυντής μπορεί να αποφασίσει την έναρξη έρευνας όταν υπάρχουν επαρκείς υπόνοιες, οι οποίες μπορούν επίσης να βασίζονται σε πληροφορίες παρεχόμενες από τρίτους ή ανωνύμως, ότι έχει διαπραχθεί απάτη, διαφθορά ή κάθε άλλη παράνομη δραστηριότητα εις βάρος των οικονομικών συμφερόντων της Ένωσης. Η απόφαση του γενικού διευθυντή για την έναρξη έρευνας λαμβάνει υπόψη τις προτεραιότητες της πολιτικής σε θέματα ερευνών και το ετήσιο σχέδιο διαχείρισης της Υπηρεσίας που καθορίζονται σύμφωνα με το άρθρο 17 παράγραφος 5. Συνεκτιμάται επίσης για την εν λόγω απόφαση η ανάγκη αποτελεσματικής

[3] Κανονισμός (ΕΚ) 1049/2001 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 30ής Μαΐου 2001, για την πρόσβαση του κοινού στα έγγραφα του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου, του Συμβουλίου και της Επιτροπής (ΕΕ 2001, L 145, σ. 43).

χρήσης των πόρων της Υπηρεσίας και αναλογικότητας των χρησιμοποιούμενων μέσων. Όσον αφορά τις εσωτερικές έρευνες, λαμβάνεται ιδιαίτερα υπόψη ποιο θεσμικό ή άλλο όργανο ή οργανισμός βρίσκεται στην καλύτερη θέση για να τις πραγματοποιήσει, με βάση ιδίως τη φύση των πράξεων, τον πραγματικό ή ενδεχόμενο δημοσιονομικό αντίκτυπο της υπόθεσης και την προοπτική ενδεχόμενης δικαστικής συνέχειας.

2. Η απόφαση για την έναρξη εξωτερικής έρευνας λαμβάνεται από τον γενικό διευθυντή, ο οποίος ενεργεί ιδία πρωτοβουλία ή μετά από αίτηση ενδιαφερόμενου κράτους μέλους ή οποιουδήποτε θεσμικού ή λοιπού οργάνου ή οργανισμού της Ένωσης.

Η απόφαση για την έναρξη εσωτερικής έρευνας λαμβάνεται από τον γενικό διευθυντή, ο οποίος ενεργεί ιδία πρωτοβουλία ή μετά από αίτηση του θεσμικού ή άλλου οργάνου ή οργανισμού στο οποίο πρόκειται να πραγματοποιηθεί η έρευνα ή κράτους μέλους.

[…]

4. Η απόφαση για τυχόν έναρξη έρευνας λαμβάνεται εντός δύο μηνών από την παραλαβή της προβλεπόμενης στην παράγραφο 2 αίτησης από την [OLAF]. Κοινοποιείται άμεσα στο κράτος μέλος, θεσμικό ή άλλο όργανο ή οργανισμό που υπέβαλε την αίτηση. Η απόφαση για τη μη διεξαγωγή έρευνας πρέπει να αιτιολογείται. Αν παρέλθει το εν λόγω δίμηνο χωρίς λήψη απόφασης από την [OLAF], θεωρείται ότι η [OLAF] έχει λάβει απόφαση να μη διεξαχθεί έρευνα.

Σε περίπτωση που υπάλληλος, μέλος του λοιπού προσωπικού, μέλος θεσμικού οργάνου ή λοιπών οργάνων, διευθυντικό στέλεχος λοιπών οργάνων ή οργανισμού ή μέλος του προσωπικού, ενεργώντας σύμφωνα με το άρθρο 22α του κανονισμού υπηρεσιακής κατάστασης, παρέχει πληροφορίες στην [OLAF] σχετικά με υπόνοια απάτης ή παρατυπίας, η [OLAF] ενημερώνει το εν λόγω πρόσωπο σχετικά με την απόφαση διεξαγωγής έρευνας σε σχέση με τα εν λόγω πραγματικά περιστατικά.»

9. Το άρθρο 9 του κανονισμού 883/2013 απαριθμεί τις διαδικαστικές εγγυήσεις που παρέχονται στα πρόσωπα τα οποία αφορούν οι έρευνες της OLAF. Η παράγραφος 4 προβλέπει, μεταξύ άλλων, ότι παρέχεται σε κάθε πρόσωπο η δυνατότητα να υποβάλει παρατηρήσεις προτού συναχθούν συμπεράσματα με ονομαστική αναφορά στο πρόσωπο αυτό.

10. Κατά το άρθρο 11 του κανονισμού 883/2013 («Έκθεση της έρευνας και συνέχεια που δίδεται στις έρευνες»), μόλις ολοκληρωθεί έρευνα της OLAF, συντάσσεται έκθεση στην οποία αναφέρονται, μεταξύ άλλων, οι διαδικαστικές ενέργειες που έγιναν, τα διαπιστωθέντα πραγματικά περιστατικά και ο προκαταρκτικός νομικός τους χαρακτηρισμός, και η οποία επίσης περιέχει, ενδεχομένως, συστάσεις σχετικά με το αν τα θεσμικά όργανα της Ένωσης και/ή οι αρμόδιες αρχές του οικείου κράτους μέλους οφείλουν να λάβουν μέτρα.

Β. Ο κανονισμός 1049/2001

11. Το άρθρο 6 του κανονισμού 1049/2001 φέρει τον τίτλο «Αιτήσεις» και η παράγραφός του 1 ορίζει τα εξής:

«1. Η αίτηση πρόσβασης σε ένα έγγραφο διατυπώνεται με οιαδήποτε γραπτή μορφή, συμπεριλαμβανομένης της ηλεκτρονικής, σε μία από τις γλώσσες που μνημονεύονται στο άρθρο 314 της συνθήκης ΕΚ και με επαρκή ακρίβεια ούτως ώστε το θεσμικό όργανο να μπορέσει να προσδιορίσει το έγγραφο. Ο αιτών δεν υποχρεούται να δικαιολογήσει την αίτηση.»

12. Το άρθρο 7 του κανονισμού 1049/2001 φέρει τον τίτλο «Επεξεργασία των αρχικών αιτήσεων» και οι παράγραφοί του 1, 2 και 4 ορίζουν τα εξής:

«1. Οι αιτήσεις για πρόσβαση σε έγγραφο υφίστανται ταχεία επεξεργασία. Στον αιτούντα αποστέλλεται απόδειξη παραλαβής. Εντός 15 εργάσιμων ημερών από την καταχώριση της αίτησης, το θεσμικό όργανο είτε καθιστά διαθέσιμο το ζητούμενο έγγραφο και παρέχει πρόσβαση σύμφωνα με το άρθρο 10 εντός της περιόδου αυτής, είτε, με γραπτή απάντηση, καθορίζει τους λόγους της ολικής ή μερικής άρνησης και πληροφορεί τον αιτούντα ότι δικαιούται να υποβάλει επιβεβαιωτική αίτηση σύμφωνα με την παράγραφο 2 του παρόντος άρθρου.

2. Στην περίπτωση ολικής ή μερικής άρνησης, ο αιτών μπορεί, εντός 15 εργάσιμων ημερών από την παραλαβή της απάντησης του θεσμικού οργάνου, να υποβάλει επιβεβαιωτική αίτηση ζητώντας από το θεσμικό όργανο να αναθεωρήσει τη θέση του.

[…]

4. Η απουσία απάντησης εκ μέρους του θεσμικού οργάνου εντός της καθορισμένης προθεσμίας παρέχει στον αιτούντα το δικαίωμα να υποβάλει επιβεβαιωτική αίτηση.»

13. Το άρθρο 8 του κανονισμού 1049/2001 («Επεξεργασία επιβεβαιωτικής αίτησης»), προβλέπει στις παραγράφους 1 και 3 τα εξής:

«1. Η επιβεβαιωτική αίτηση υφίσταται ταχεία επεξεργασία. Εντός 15 εργάσιμων ημερών από την καταχώριση της εν λόγω αίτησης, το όργανο είτε δέχεται την πρόσβαση του αιτούντος στο ζητούμενο έγγραφο και παρέχει πρόσβαση εντός της εν λόγω περιόδου, σύμφωνα με το άρθρο 10, είτε εκθέτει τους λόγους της ολικής ή μερικής άρνησης, με γραπτή απάντηση. Αν το θεσμικό όργανο αρνηθεί την πρόσβαση εν όλω ή εν μέρει, ενημερώνει τον αιτούντα για τα [μέσα παροχής έννομης προστασίας] που διαθέτει, δηλαδή τη δικαστική προσφυγή κατά του θεσμικού οργάνου και/ή την καταγγελία στον ευρωπαίο διαμεσολαβητή, υπό τους όρους που προβλέπονται αντίστοιχα στα άρθρα 230 και 195 της συνθήκης ΕΚ.

[…]

3. Η απουσία απάντησης εκ μέρους του θεσμικού οργάνου εντός της προθεσμίας θεωρείται ως αρνητική απάντηση και ο αιτών έχει το δικαίωμα να ασκήσει δικαστική προσφυγή κατά του θεσμικού οργάνου και/ή να καταγγείλει το ζήτημα στον ευρωπαίο διαμεσολαβητή, σύμφωνα με τις οικείες διατάξεις της συνθήκης ΕΚ.»

III. Το ιστορικό της αναιρετικής διαδικασίας

A. Η διαδικασία ενώπιον της OLAF και το επίδικο έγγραφο

14. Στις 10 Φεβρουαρίου 2015 η OLAF αποφάσισε την έναρξη δύο ερευνών (OF/2015/0124/B5 και OF/2015/0125/B5) με αντικείμενο κατηγορίες απάτης. Οι κατηγορίες αυτές αφορούσαν δύο έργα οδοποιίας. Τα έργα είχαν ανατεθεί από το περιφερειακό συμβούλιο της Teleorman της Ρουμανίας, ενώ τη χρηματοδότηση είχε παράσχει το Ευρωπαϊκό Ταμείο Περιφερειακής

Ανάπτυξης (ΕΤΠΑ) (στο εξής: προηγούμενες έρευνες)[4].

15. Με τις τελικές εκθέσεις της όσον αφορά τις έρευνες αυτές, με ημερομηνία 30 Μαΐου (OF/2015/0124/B5) και 16 Σεπτεμβρίου 2016 (OF/2015/0125/B5), η OLAF κατέληξε στο συμπέρασμα ότι είχαν συσταθεί δύο εγκληματικές οργανώσεις και ότι υπήρχαν υπόνοιες ότι ένας μεγάλος αριθμός εγγράφων είχε παραποιηθεί, με σκοπό να εισπραχθούν παρανόμως πόροι της Ένωσης.

16. Επιπλέον, η OLAF συνέστησε στην Ευρωπαϊκή Επιτροπή να προβεί στην ανάκτηση των σχετικών ποσών· στη δε ρουμανική αρχή καταπολέμησης της διαφθοράς να κινήσει ποινική έρευνα για τη διάπραξη αδικημάτων σε βάρος των οικονομικών συμφερόντων της Ένωσης.

17. Η OLAF χαρακτήρισε το περιφερειακό συμβούλιο της Teleorman ως «ενδιαφερόμενο» τον οποίο αφορούσαν οι προηγούμενες έρευνες, κατά την έννοια του άρθρου 2, σημείο 5, του κανονισμού 883/2013. Αντιθέτως, ο αναιρεσείων, Liviu Dragnea, ο οποίος ήταν πρόεδρος της εν λόγω αρχής κατά τον χρόνο των πραγματικών περιστατικών, δεν χαρακτηρίστηκε ως «ενδιαφερόμενος».

18. Στις 13 Νοεμβρίου 2017 η ρουμανική αρχή καταπολέμησης της διαφοράς ανακοίνωσε την έναρξη ποινικής έρευνας κατά του αναιρεσείοντος για απάτη σχετική με πόρους της Ένωσης, σύσταση εγκληματικής οργάνωσης και κατάχρηση εξουσίας.

19. Την ίδια ημέρα η OLAF δημοσίευσε ένα δελτίο Τύπου με το οποίο ανακοίνωσε, ομοίως, την έναρξη της εθνικής ποινικής έρευνας κατά του αναιρεσείοντος. Στο δελτίο αυτό, η OLAF ανέφερε ονομαστικώς τον αναιρεσείοντα, υπογραμμίζοντας τη σημασία των προηγούμενων ερευνών της για την έναρξη της ποινικής διαδικασίας από τις εθνικές αρχές:

«The Romanian National Anticorruption Directorate (DNA) has accused Liviu Dragnea, the leader of the Romanian Social Democrat Party (PSD), of fraud with European Union (EU) funds, of creating an organised criminal group, and of misusing his position for personal gain. […]

The contribution of the European Anti-Fraud Office (OLAF) to this outcome has been emphasised by the DNA. The DNA has explained that their case comes as a result of two investigations conducted by the OLAF into projects financed by the European Regional Development Fund for road construction in Romania, which were concluded in May and September 2016.

[…]»[5]

20. Την 1η Ιουνίου 2018 ο αναιρεσείων απηύθυνε στην OLAF έγγραφο με το οποίο επέκρινε την προσέγγιση που αυτή είχε ακολουθήσει στο πλαίσιο των προηγούμενων ερευνών, καθώς και τα συμπεράσματα που περιέχονταν στις τελικές εκθέσεις. Επιπλέον, υπέβαλε λεπτομερείς παρατηρήσεις σχετικά με ορισμένα σημεία των εκθέσεων αυτών.

[4] Βλ., συναφώς, καθώς και επί των ακόλουθων σημείων των παρουσών προτάσεων, σκέψεις 1 επ. της αναιρεσιβαλλόμενης διάταξης (υποσημείωση 6 των παρουσών προτάσεων).

[5] Δελτίο Τύπου 16/2017 της OLAF.

21. Με έγγραφο της 10ης Ιουλίου 2018, η OLAF αρνήθηκε να υπεισέλθει στο ζήτημα και να σχολιάσει τις τελικές εκθέσεις της. Συναφώς, επικαλέστηκε τους γενικούς διαδικαστικούς κανόνες της, τη νομολογία του Γενικού Δικαστηρίου σχετικά με τη νομική φύση των τελικών εκθέσεων, την κατανομή αρμοδιοτήτων μεταξύ της OLAF και των εθνικών αρχών, καθώς και τις εν εξελίξει έρευνές τους.

22. Στις 22 Αυγούστου 2018 ο αναιρεσείων απηύθυνε νέο έγγραφο στην OLAF. Με το έγγραφο αυτό, αμφισβήτησε τα όσα ανέφερε η OLAF στο από 10 Ιουλίου 2018 έγγραφό της. Επιπλέον, διατύπωσε εκ νέου επικρίσεις σχετικά με τις τελικές εκθέσεις της OLAF, τη νομιμότητα της δράσης της, την ορθότητα των συμπερασμάτων της και τη νομική της ανάλυση. Επίσης, υποστήριξε ότι η εν λόγω αρχή δεν τήρησε τους διαδικαστικούς κανόνες. Τέλος, ο αναιρεσείων ζήτησε από την OLAF να κινήσει έρευνα σχετικά με τη διεξαγωγή των προηγούμενων ερευνών, καθώς και να του παράσχει πρόσβαση σε διάφορα έγγραφα που περιλαμβάνονταν στον φάκελο των ερευνών αυτών.

23. Με έγγραφο της 1ης Οκτωβρίου 2018 (στο εξής: επίδικο έγγραφο), η OLAF επανέλαβε τις θέσεις που είχε ήδη διατυπώσει στο από 10 Ιουλίου 2018 έγγραφό της και απέρριψε την αίτηση του αναιρεσείοντος. Αιτιολόγησε την απάντησή της εκθέτοντας, αφενός, ότι τα σημεία που υπογράμμισε ο αναιρεσείων δεν δικαιολογούσαν την έναρξη έρευνας σχετικά με τη διεξαγωγή των προηγούμενων ερευνών. Αφετέρου, ο αναιρεσείων δεν ήταν ενδιαφερόμενος τον οποίο αφορούσαν οι έρευνες αυτές. Ως εκ τούτου, τα διαδικαστικά δικαιώματα που προβλέπονται στο άρθρο 9, παράγραφος 4, του κανονισμού 883/2013 δεν είχαν εφαρμογή στην περίπτωση του αναιρεσείοντος. Επιπλέον η OLAF αρνήθηκε να παράσχει πρόσβαση στα ζητηθέντα έγγραφα.

Β. Η διαδικασία ενώπιον του Γενικού Δικαστηρίου και η αναιρεσιβαλλόμενη διάταξη

24. Με δικόγραφο της 11ης Δεκεμβρίου 2018, ο αναιρεσείων άσκησε, ενώπιον του Γενικού Δικαστηρίου, προσφυγή ακυρώσεως κατά του επίδικου εγγράφου. Επιπλέον, ζήτησε από το Γενικό Δικαστήριο να υποχρεώσει την Επιτροπή να προσκομίσει τα ήδη ζητηθέντα στο πλαίσιο της διαδικασίας ενώπιον της OLAF έγγραφα.

25. Με δικόγραφο της 6ης Μαρτίου 2019, η Επιτροπή προέβαλε ένσταση απαραδέκτου, σύμφωνα με το άρθρο 130, παράγραφος 1, του Κανονισμού Διαδικασίας του Γενικού Δικαστηρίου, ζητώντας να απορριφθεί η προσφυγή ως απαράδεκτη.

26. Με δικόγραφο της 18ης Απριλίου 2019, ο αναιρεσείων ζήτησε από το Γενικό Δικαστήριο να απορρίψει την ένσταση απαραδέκτου, να εξετάσει την προσφυγή επί της ουσίας και να του παράσχει πρόσβαση στα ζητηθέντα έγγραφα.

27. Με τη διάταξη της 12ης Μαΐου 2020, Dragnea κατά Επιτροπής (στο εξής: αναιρεσιβαλλόμενη διάταξη)[6], το Γενικό Δικαστήριο δέχθηκε την ένσταση απαραδέκτου που προέβαλε η Επιτροπή, απέρριψε την προσφυγή ως απαράδεκτη και καταδίκασε τον αναιρεσείοντα στα δικαστικά έξοδα.

28. Μολονότι τα αιτήματα του αναιρεσείοντος πρωτοδίκως αφορούσαν, τυπικώς, διαπιστώσεις, το Γενικό Δικαστήριο έκρινε ότι η προσφυγή, στο σύνολό της, αποσκοπούσε στην ακύρωση του επίδικου εγγράφου με το οποίο η OLAF απέρριψε τις αιτήσεις του αναιρεσείοντος, αφενός, για πραγματοποίηση έρευνας σχετικά με τη διεξαγωγή των προηγούμενων ερευνών και, αφετέρου,

[6] T-738/18, μη δημοσιευθείσα, EU:T:2020:208.

για παροχή πρόσβασης σε έγγραφα[7]. Κατόπιν της ένστασης απαραδέκτου που προέβαλε η Επιτροπή, το Γενικό Δικαστήριο εξέτασε, κατ' αρχάς, το παραδεκτό της προσφυγής σε σχέση με την άρνηση της OLAF να πραγματοποιήσει έρευνα σχετικά με τη διεξαγωγή των προηγούμενων ερευνών[8]. Στη συνέχεια, εξέτασε το παραδεκτό της προσφυγής σε σχέση με την άρνηση παροχής πρόσβασης στα ζητηθέντα έγγραφα[9]. Εν κατακλείδι, έκρινε ότι αμφότερα τα αιτήματα της προσφυγής ήταν απαράδεκτα.

IV. Η αναιρετική διαδικασία και τα αιτήματα των διαδίκων

29. Με δικόγραφο της 30ής Ιουλίου 2020, ο αναιρεσείων άσκησε αναίρεση κατά της αναιρεσιβαλλόμενης διάταξης. Ζητεί από το Δικαστήριο να αναιρέσει την αναιρεσιβαλλόμενη διάταξη, να κρίνει την προσφυγή του παραδεκτή και να διαπιστώσει ότι η Επιτροπή:

– παρέβη το άρθρο 9, παράγραφοι 1, 2 και 4, του κανονισμού 883/2013, προσέβαλε τα δικαιώματα του άμυνας και το δικαίωμά του ακροάσεως, και παραβίασε το τεκμήριο αθωότητας·

– παραβίασε τη γενική αρχή του δικαίου της Ένωσης περί χρηστής διοικήσεως·

– απορρίπτοντας την αίτηση πρόσβασης σε έγγραφα, προσέβαλε τα δικαιώματά του.

30. Περαιτέρω, ο αναιρεσείων ζητεί από το Δικαστήριο να διατάξει τη διεξαγωγή αποδείξεων και να υποχρεώσει την Επιτροπή να προσκομίσει, στο πλαίσιο της δίκης, τα έγγραφα που απαριθμούνται στο δικόγραφο της αιτήσεως αναιρέσεως. Τέλος, ζητεί να καταδικαστεί η Επιτροπή στα δικαστικά έξοδα.

31. Η Επιτροπή ζητεί από το Δικαστήριο να απορρίψει την αίτηση αναιρέσεως ως αβάσιμη, να απορρίψει την αίτηση διεξαγωγής αποδείξεων και να καταδικάσει τον αναιρεσείοντα στα δικαστικά έξοδα.

V. Εκτίμηση

A. Επί της αιτήσεως αναιρέσεως

32. Με τους λόγους αναιρέσεως, ο αναιρεσείων βάλλει τόσο κατά των διαπιστώσεων του Γενικού Δικαστηρίου όσον αφορά το απαράδεκτο της προσφυγής του σε σχέση με την άρνηση της OLAF να πραγματοποιήσει έρευνα σχετικά με τη διεξαγωγή των προηγούμενων ερευνών (1) όσο και κατά των διαπιστώσεων του Γενικού Δικαστηρίου όσον αφορά το απαράδεκτο της προσφυγής του σε σχέση με την άρνηση παροχής πρόσβασης στα ζητηθέντα έγγραφα (2).

7 Σκέψεις 14 έως 21 της αναιρεσιβαλλόμενης διάταξης.

8 Σκέψεις 25 έως 55 της αναιρεσιβαλλόμενης διάταξης.

9 Σκέψεις 56 έως 70 της αναιρεσιβαλλόμενης διάταξης.

1. Επί του παραδεκτού της προσφυγής σε σχέση με την άρνηση της OLAF να πραγματοποιήσει έρευνα σχετικά με τη διεξαγωγή των προηγούμενων ερευνών (πρώτος λόγος αναιρέσεως)

33. Το Γενικό Δικαστήριο έκρινε απαράδεκτο το αίτημα της προσφυγής για ακύρωση της άρνησης της OLAF να πραγματοποιήσει έρευνα σχετικά με τη διεξαγωγή των προηγούμενων ερευνών, για τους ακόλουθους τρεις λόγους: πρώτον, επειδή ο κανονισμός 883/2013 δεν απονέμει στα φυσικά και νομικά πρόσωπα δικαίωμα να απαιτούν από την OLAF την έναρξη έρευνας, οπότε η απόρριψη σχετικής αίτησης δεν μπορεί να παραγάγει έννομα αποτελέσματα και, ως εκ τούτου, δεν μπορεί να συνιστά πράξη υποκείμενη σε προσφυγή [10]· δεύτερον, επειδή οι τελικές εκθέσεις της OLAF δεν αποτελούν πράξεις υποκείμενες σε προσφυγή, αλλά απλώς συστάσεις ή γνώμες, οπότε ούτε η απόρριψη αίτησης τροποποίησης τέτοιας έκθεσης μπορεί να είναι υποκείμενη σε προσφυγή [11]· και, τρίτον, επειδή, εν πάση περιπτώσει, αν το επίδικο αίτημα κρινόταν παραδεκτό, τούτο θα ισοδυναμούσε με καταστρατήγηση της προθεσμίας άσκησης προσφυγής κατά των τελικών εκθέσεων, δεδομένου ότι η προσφυγή ασκήθηκε μετά τη λήξη της προθεσμίας προσβολής των εκθέσεων αυτών [12].

34. Κατά τον αναιρεσείοντα, η διαπίστωση του Γενικού Δικαστηρίου ότι το αίτημά του για ακύρωση της άρνησης της OLAF να πραγματοποιήσει έρευνα σχετικά με τη διεξαγωγή των προηγούμενων ερευνών ήταν απαράδεκτο στηρίζεται, αφενός, στην πεπλανημένη παραδοχή ότι δεν ήταν «ενδιαφερόμενος» τον οποίο αφορούσαν οι έρευνες αυτές και, αφετέρου, στην πεπλανημένη παραδοχή ότι οι εκθέσεις των ερευνών της OLAF δεν επηρέασαν σε σημαντικό βαθμό τις μεταγενέστερες εθνικές ποινικές διαδικασίες. Τούτο όμως ακριβώς συνέβη εν προκειμένω. Επομένως, αν οι παράνομες πράξεις έρευνας και οι διαδικαστικές παραβάσεις της OLAF μπορούσαν να προβληθούν μόνο στο πλαίσιο αγωγής αποζημίωσης και όχι στο πλαίσιο προσφυγής ακυρώσεως, τούτο θα αντέβαινε στην αρχή της αποτελεσματικής δικαστικής προστασίας.

35. Από την ανωτέρω επιχειρηματολογία προκύπτει ότι οι επικρίσεις του αναιρεσείοντος επικεντρώνονται στην κρίση που διατύπωσε το Γενικό Δικαστήριο, παραπέμποντας στην πάγια νομολογία του, ότι οι εκθέσεις που συντάσσει η OLAF μετά το πέρας των ερευνών της δεν συνιστούν πράξεις υποκείμενες σε προσφυγή σύμφωνα με το άρθρο 263 ΣΛΕΕ, δεδομένου ότι αποτελούν απλώς συστάσεις ή γνωμοδοτήσεις στερούμενες δεσμευτικών εννόμων αποτελεσμάτων [13].

36. Εξ όσων προκύπτουν, το Δικαστήριο δεν έχει μέχρι τούδε εξετάσει το ζήτημα της δυνατότητας προσβολής των εκθέσεων αυτών, αλλά απλώς έχει κρίνει ότι η διαβίβαση πληροφοριών από την OLAF στις εθνικές αρχές δεν συνιστά πράξη υποκείμενη σε προσφυγή [14].

37. Ωστόσο, στο πλαίσιο της παρούσας διαδικασίας, παρέλκει η περαιτέρω εξέταση του ζητήματος της δυνατότητας προσβολής των τελικών εκθέσεων της OLAF. Αντιθέτως, στο πλαίσιο της διαδικασίας αυτής, δεν χρειάζεται να εξεταστεί το ζήτημα αν πρέπει ή όχι να επιβεβαιωθεί η σχετική νομολογία του Γενικού Δικαστηρίου. Τούτο δε διότι, ακόμη και αν

[10] Σκέψεις 31 έως 36 της αναιρεσιβαλλόμενης διάταξης.

[11] Σκέψεις 39 έως 41 της αναιρεσιβαλλόμενης διάταξης.

[12] Σκέψεις 43 έως 46 της αναιρεσιβαλλόμενης διάταξης.

[13] Βλ., πέραν των σκέψεων 40 και 41 της αναιρεσιβαλλόμενης διάταξης, διατάξεις του Γενικού Δικαστηρίου της 13ης Ιουλίου 2004, Comunidad Autónoma de Andalucía κατά Επιτροπής (T-29/03, EU:T:2004:235, σκέψεις 32 έως 40), της 21ης Ιουνίου 2017, Inox Mare κατά Επιτροπής (T-289/16, EU:T:2017:414, σκέψεις 14 επ.), και της 12ης Ιουλίου 2018, ΤΕ κατά Επιτροπής (T-392/17, μη δημοσιευθείσα, EU:T:2018:459, σκέψεις 22 έως 25), καθώς και απόφαση του Γενικού Δικαστηρίου της 23ης Μαΐου 2019, Remag Metallhandel και Jaschinsky κατά Επιτροπής (T-631/16, μη δημοσιευθείσα, EU:T:2019:352, σκέψεις 48 και 49).

[14] Διάταξη του Προέδρου του Δικαστηρίου της 19ης Απριλίου 2005, Tillack κατά Επιτροπής [C-521/04 P(R), EU:C:2005:240, σκέψη 34].

θεωρηθεί ότι οι τελικές εκθέσεις της OLAF συνιστούν πράξεις υποκείμενες σε προσφυγή, η επίμαχη εν προκειμένω προσφυγή για την ακύρωση της άρνησης της OLAF να πραγματοποιήσει έρευνα σχετικά με τη διεξαγωγή των προηγούμενων ερευνών θα ήταν απαράδεκτη.

38. Συγκεκριμένα, όπως επισήμανε το Γενικό Δικαστήριο, με την αναιρεσιβαλλόμενη διάταξη, χωρίς οι εν λόγω διαπιστώσεις του να αμφισβητηθούν στο πλαίσιο της παρούσας αναιρετικής διαδικασίας, ο αναιρεσείων δεν προσέφυγε εμπροθέσμως κατά των τελικών εκθέσεων των προηγούμενων ερευνών. Ειδικότερα, η προθεσμία άσκησης προσφυγής κατά των εν λόγω εκθέσεων έληγε, για τον αναιρεσείοντα, στις 12 Αυγούστου 2018. Ωστόσο, η προσφυγή κατατέθηκε μόλις στις 11 Δεκεμβρίου 2018 [15].

39. Ασφαλώς, η προσφυγή, τυπικώς, δεν έβαλλε κατά αυτών καθεαυτές των τελικών εκθέσεων των προηγούμενων ερευνών, αλλά κατά του επίδικου εγγράφου της OLAF της 1ης Οκτωβρίου 2018, με το οποίο η OLAF απέρριψε την αίτηση του αναιρεσείοντος για έναρξη έρευνας σχετικά με τη διεξαγωγή των προηγούμενων ερευνών.

40. Ωστόσο, κατά πάγια νομολογία, προσφυγή είναι απαράδεκτη όταν βάλλει κατά πράξης αμιγώς επιβεβαιωτικής προγενέστερης πράξης μη εμπροθέσμως προσβληθείσας [16]. Μια πράξη θεωρείται αμιγώς επιβεβαιωτική αν δεν περιέχει κανένα νέο στοιχείο σε σχέση με την προγενέστερη πράξη και δεν προηγήθηκε της έκδοσής της επανεξέταση της κατάστασης του ενδιαφερομένου τον οποίο αφορούσε η προγενέστερη αυτή πράξη [17]. Πράξη που απαντά σε αίτηση με την οποία ζητείται από την αρχή επανεξέταση της προγενέστερης πράξης πρέπει να θεωρείται αμιγώς επιβεβαιωτική εφόσον η αίτηση δεν στηρίζεται σε νέα και ουσιώδη πραγματικά περιστατικά και η αρχή δεν λαμβάνει απόφαση σε σχέση με τα περιστατικά αυτά [18]. Κατά συνέπεια, ο προσφεύγων που άφησε να παρέλθει άπρακτη η προθεσμία άσκησης προσφυγής κατά πράξης δεν μπορεί να προκαλέσει την εκ νέου έναρξη της εν λόγω προθεσμίας ζητώντας από το οικείο όργανο να επανεξετάσει την απόφασή του και ασκώντας προσφυγή κατά της απορριπτικής απόφασης με την οποία επιβεβαιώνεται η προγενέστερη πράξη [19].

41. Τέτοια ακριβώς περίπτωση συντρέχει εν προκειμένω. Πράγματι, υπό την πρόφαση της υποβολής αίτησης για τη διενέργεια έρευνας, ο αναιρεσείων αποσκοπούσε, στην πραγματικότητα, να παρωθήσει την OLAF να αμφισβητήσει τις τελικές εκθέσεις των προηγούμενων ερευνών.

42. Συγκεκριμένα, η υποβληθείσα από τον αναιρεσείοντα αίτηση για την έναρξη έρευνας ουδόλως συνιστούσε αίτηση για την έναρξη έρευνας από την OLAF σχετικά με παρατυπίες στην Ένωση, στα κράτη μέλη ή αλλού, με σκοπό την προστασία των οικονομικών συμφερόντων της

[15] Συγκεκριμένα, το Γενικό Δικαστήριο διαπίστωσε ότι, μολονότι οι τελικές εκθέσεις της 30ής Μαΐου και της 16ης Σεπτεμβρίου 2016 (σημείο 15 των παρουσών προτάσεων) δεν δημοσιεύθηκαν ούτε επιδόθηκαν στον αναιρεσείοντα, ωστόσο από τη δικογραφία προέκυψε ότι ο αναιρεσείων έλαβε γνώση των εκθέσεων αυτών το αργότερο την 1η Ιουνίου 2018, δεδομένου ότι κατά την ημερομηνία αυτή απηύθυνε ένα πρώτο έγγραφο στην OLAF, με το οποίο αμφισβητούσε το περιεχόμενό τους (σημείο 20 των παρουσών προτάσεων). Επομένως, η προθεσμία άσκησης προσφυγής, όσον αφορά τις εκθέσεις αυτές, άρχισε στις 2 Ιουνίου 2018 και έληξε στις 12 Αυγούστου 2018 (βλ. σκέψεις 43 έως 46 της αναιρεσιβαλλόμενης διάταξης).

[16] Βλ. αποφάσεις της 15ης Δεκεμβρίου 1988, Irish Cement κατά Επιτροπής (166/86 και 220/86, EU:C:1988:549, σκέψη 16), της 9ης Δεκεμβρίου 2004, Επιτροπή κατά Greencore (C-123/03 P, EU:C:2004:783, σκέψη 39), καθώς και της 31ης Μαΐου 2017, ΔΕΗ κατά Επιτροπής (C-228/16 P, EU:C:2017:409, σκέψη 35)· βλ., επίσης, απόφαση του Γενικού Δικαστηρίου της 15ης Μαρτίου 1995, COBRECAF κ.λπ. κατά Επιτροπής (T-514/93, EU:T:1995:49, σκέψη 44).

[17] Αποφάσεις της 10ης Δεκεμβρίου 1980, Grasselli κατά Επιτροπής (23/80, EU:C:1980:284, σκέψη 18), της 14ης Σεπτεμβρίου 2006, Επιτροπή κατά Fernández Gómez (C-417/05 P, EU:C:2006:582, σκέψη 46), και της 31ης Μαΐου 2017, ΔΕΗ κατά Επιτροπής (C-228/16 P, EU:C:2017:409, σκέψη 33).

[18] Βλ. αποφάσεις του Γενικού Δικαστηρίου της 15ης Σεπτεμβρίου 2011, CMB και Christof κατά Επιτροπής (T-407/07, μη δημοσιευθείσα, EU:T:2011:477, σκέψη 91), και της 26ης Ιουνίου 2019, NRW. Bank κατά ΕΣΕ (T-466/16, μη δημοσιευθείσα, EU:T:2019:445, σκέψη 69).

[19] Βλ. απόφαση του Γενικού Δικαστηρίου της 15ης Μαρτίου 1995, COBRECAF κ.λπ. κατά Επιτροπής (T-514/93, EU:T:1995:49, σκέψη 44).

Ένωσης κατά την έννοια του κανονισμού 883/2013. Αντιθέτως, ο αναιρεσείων ζήτησε την έναρξη έρευνας σχετικά με τη δράση της ίδιας της OLAF σε δύο διαδικασίες που είχαν περατωθεί με τις τελικές εκθέσεις [20].

43. Επί της ουσίας, ο αναιρεσείων, στα έγγραφα που απηύθυνε στην OLAF, περιορίστηκε να επικρίνει τα περιεχόμενα στις τελικές εκθέσεις συμπεράσματά της, καθώς και τις διαδικαστικές ενέργειες που οδήγησαν στα συμπεράσματα αυτά, χωρίς να επικαλεστεί νέα και ουσιώδη πραγματικά περιστατικά. Επιπλέον, ούτε τα απαντητικά έγγραφα της OLAF, και ιδίως το επίδικο έγγραφο της 1ης Οκτωβρίου 2018, περιείχαν νέα στοιχεία σε σύγκριση με τις τελικές εκθέσεις των προηγούμενων ερευνών ούτε προηγήθηκε των εγγράφων αυτών επανεξέταση της κατάστασης του αναιρεσείοντος ή απόφαση της OLAF σχετικά με νέα και ουσιώδη πραγματικά περιστατικά [21].

44. Επομένως, με εξαίρεση την απόρριψη της αίτησης πρόσβασης σε έγγραφα, η οποία αποτελεί αντικείμενο του δεύτερου λόγου αναιρέσεως και πρέπει να εξετασθεί χωριστά [22], το επίδικο έγγραφο συνιστά πράξη αμιγώς επιβεβαιωτική σε σχέση με τις τελικές εκθέσεις των προηγούμενων ερευνών. Συνεπώς, παρέλκει η εξέταση του ζητήματος αν οι εκθέσεις αυτές υπόκειντο σε προσφυγή. Πράγματι, ακόμη και αν συνέτρεχε τέτοια περίπτωση, τούτο δεν θα καθιστούσε την προσφυγή παραδεκτή κατά το μέρος που αφορά την άρνηση της OLAF να διεξαγάγει έρευνα με αντικείμενο τις προηγούμενες έρευνες.

45. Ασφαλώς, η νομολογία σχετικά με τις επιβεβαιωτικές πράξεις αφορά, πρωτίστως, περιπτώσεις στις οποίες η πρώτη πράξη, η οποία επιβεβαιώνεται από τη δεύτερη, συνιστά πράξη υποκείμενη σε προσφυγή [23], πράγμα που οφείλεται, μεταξύ άλλων, και σε λόγους δικαστικής προστασίας [24]. Πράγματι, αν ο ενδιαφερόμενος δεν μπορεί να αναμένει ότι μια πράξη θα παραγάγει έννομα αποτελέσματα που τον αφορούν, δεν μπορεί προφανώς να του αντιταχθεί το ότι δεν προσέβαλε την πράξη εμπροθέσμως. Ωστόσο, στην υπό κρίση υπόθεση, δεν συντρέχει τέτοια περίπτωση.

46. Συγκεκριμένα είναι, εν προκειμένω, αληθές ότι το ζήτημα αν οι τελικές εκθέσεις της OLAF συνιστούν πράξεις υποκείμενες σε προσφυγή είναι αμφισβητούμενο και δεν έχει κριθεί οριστικά. Ωστόσο, ο αναιρεσείων, ο οποίος ισχυρίζεται ότι αυτό ακριβώς συμβαίνει στην υπό κρίση υπόθεση, έπρεπε να γνωρίζει ότι, αν ήθελε να αμφισβητήσει, στο πλαίσιο προσφυγής ακυρώσεως, τα συμπεράσματα της OLAF που περιέχονται στις εν λόγω εκθέσεις, μπορούσε να το πράξει, σε κάθε περίπτωση, μόνο στο πλαίσιο προσφυγής βάλλουσας κατά των ίδιων των εκθέσεων ή, τουλάχιστον, εντός της προθεσμίας άσκησης προσφυγής κατά των εκθέσεων αυτών.

47. Ούτε το γεγονός ότι ο αναιρεσείων, στην αίτησή του για την έναρξη έρευνας με αντικείμενο τις προηγούμενες έρευνες, έδωσε ιδιαίτερη έμφαση στον φερόμενο παράνομο χαρακτήρα των διαδικαστικών πράξεων της OLAF αναιρεί το γεγονός ότι η αίτηση αυτή περιείχε, κατ' ουσίαν, απλώς και μόνον επικρίσεις σχετικά με τις τελικές εκθέσεις των ερευνών αυτών. Ασφαλώς, η ιδέα

[20] Στη διαπίστωση αυτή προέβη, εν τέλει, και το ίδιο το Γενικό Δικαστήριο, στις σκέψεις 31 έως 36 της αναιρεσιβαλλόμενης διάταξης. Εξάλλου, η εκεί παρατιθέμενη διαπίστωση του Γενικού Δικαστηρίου ότι, βάσει του κανονισμού 883/2013, τα φυσικά και νομικά πρόσωπα δεν έχουν δικαίωμα να ζητούν από την OLAF την έναρξη έρευνας δεν αμφισβητείται στο πλαίσιο της υπό κρίση αίτησης αναιρέσεως ούτε συντρέχει άλλος λόγος αμφισβήτησής της (βλ., συναφώς, άρθρο 5 του κανονισμού 883/2013, σημείο 8 των παρουσών προτάσεων).

[21] Βλ. σημεία 20 έως 23 των παρουσών προτάσεων.

[22] Βλ. σημεία 54 επ. των παρουσών προτάσεων.

[23] Βλ., για παράδειγμα, αποφάσεις της 15ης Δεκεμβρίου 1988, Irish Cement κατά Επιτροπής (166/86 και 220/86, EU:C:1988:549, σκέψεις 11 και 16), της 25ης Μαΐου 1993, Foyer Culturel du Sart-Tilman κατά Επιτροπής (C-199/91, EU:C:1993:205, σκέψεις 19 έως 24), της 9ης Δεκεμβρίου 2004, Επιτροπή κατά Greencore (C-123/03 P, EU:C:2004:783, σκέψεις 40, 45 και 47), καθώς και της 31ης Μαΐου 2017, ΔΕΗ κατά Επιτροπής (C-228/16 P, EU:C:2017:409, σκέψεις 31 και 36).

[24] Πρβλ. απόφαση της 9ης Δεκεμβρίου 2004, Επιτροπή κατά Greencore (C-123/03 P, EU:C:2004:783, σκέψεις 40, 45 και 47), καθώς και απόφαση του Γενικού Δικαστηρίου της 15ης Μαρτίου 1995, COBRECAF κ.λπ. κατά Επιτροπής (T-514/93, EU:T:1995:49, σκέψη 44).

της έναρξης έρευνας με αντικείμενο τη διεξαγωγή των ερευνών της OLAF δεν είναι εντελώς παράλογη. Τούτο καταδεικνύουν, αφενός, ο θεσμός του ανεξάρτητου από την OLAF ελεγκτή διαδικαστικών εγγυήσεων, ο οποίος καθιερώθηκε προσφάτως –και, επομένως, μετά την εν προκειμένω κρίσιμη χρονική περίοδο– με τον κανονισμό 2020/2223 για την τροποποίηση του κανονισμού 883/2013, και, αφετέρου, η δυνατότητα προβολής της παραβίασης των εγγυήσεων αυτών από την OLAF ενώπιον του εν λόγω ελεγκτή [25].

48. Ωστόσο, ακόμη και αν γίνει δεκτό ότι η εν λόγω διαδικασία είναι εν προκειμένω κρίσιμη, αιτιάσεις όπως αυτές του αναιρεσείοντος θα έπρεπε να θεωρηθούν ότι βάλλουν κατά της έκθεσης με την οποία περατώνεται η διαδικασία.

49. Συγκεκριμένα, αφενός, ο προσφάτως θεσπισθείς έλεγχος των διαδικαστικών εγγυήσεων από τον ελεγκτή σκοπεί να διασφαλίσει τον σεβασμό των διαδικαστικών δικαιωμάτων στο πλαίσιο εκκρεμούς διαδικασίας και/ή σε χρόνο κατά τον οποίο οι παραβάσεις μπορούν ακόμη να θεραπευθούν, το αργότερο πάντως έναν μήνα μετά την περάτωση της έρευνας [26]. Αφετέρου, ρητώς προβλέπεται ότι ο μηχανισμός καταγγελιών ενώπιον του ελεγκτή δεν θίγει τα ένδικα βοηθήματα που προβλέπονται από τις Συνθήκες [27].

50. Ωστόσο, στο πλαίσιο των ενδίκων βοηθημάτων που προβλέπουν οι Συνθήκες, οι διαδικαστικές πράξεις της OLAF θα πρέπει, κατά πάσα πιθανότητα, τουλάχιστον μετά την κατάρτιση των τελικών εκθέσεων, να χαρακτηριστούν ως απλώς προπαρασκευαστικές πράξεις, οι οποίες θα πρέπει να προσβληθούν στο πλαίσιο προσφυγής κατά των εκθέσεων αυτών [28]. Σε περίπτωση που οι τελικές εκθέσεις δεν χαρακτηριστούν ως πράξεις υποκείμενες σε προσφυγή, πράγμα το οποίο δεν αποτελεί αντικείμενο εξέτασης εν προκειμένω, οι πράξεις αυτές της OLAF θα μπορούν να αποτελέσουν αντικείμενο δικαστικού ελέγχου στο πλαίσιο αγωγής αποζημίωσης [29].

51. Από το σύνολο των προεκτεθέντων προκύπτει ότι το Γενικό Δικαστήριο ορθώς απεφάνθη ότι, αν η προσφυγή κατά της άρνησης της OLAF να πραγματοποιήσει έρευνα σχετικά με τη διεξαγωγή των προηγούμενων ερευνών κρινόταν παραδεκτή, το γεγονός αυτό θα συνεπαγόταν καταστρατήγηση της προθεσμίας άσκησης προσφυγής κατά των τελικών εκθέσεων [30]. Το επίδικο έγγραφο της OLAF δεν μπορούσε να προκαλέσει την έναρξη νέας προθεσμίας άσκησης προσφυγής, δεδομένου ότι αποτελούσε, σε κάθε περίπτωση, αμιγώς επιβεβαιωτική πράξη σε σχέση με τις τελικές εκθέσεις.

[25] Βλ. αιτιολογικές σκέψεις 32 και 33, καθώς και άρθρο 1, σημείο 9, του κανονισμού 2020/2223 (υποσημείωση 2 των παρουσών προτάσεων) και/ή άρθρα 9α και 9β του κανονισμού 883/2013, όπως τροποποιήθηκε με τον κανονισμό 2020/2223. Βλ., συναφώς, επίσης, την επιτροπή εποπτείας, η οποία συστάθηκε με το άρθρο 15 του κανονισμού 883/2013 υπό το κράτος της αρχικής διατύπωσης του κανονισμού, η οποία ελέγχει τακτικά την εκτέλεση από την OLAF των καθηκόντων της έρευνας, ιδίως ως προς την εφαρμογή των διαδικαστικών εγγυήσεων. Ωστόσο, η επιτροπή αυτή ενεργεί μόνο με δική της πρωτοβουλία, κατόπιν αίτησης του γενικού διευθυντή ή κατόπιν αίτησης θεσμικού ή άλλου οργάνου ή οργανισμού.

[26] Συγκεκριμένα, οι καταγγελίες υποβάλλονται εντός ενός μηνός αφότου ο καταγγέλλων λάβει γνώση των σχετικών πραγματικών περιστατικών που συνιστούν εικαζόμενη παραβίαση των διαδικαστικών εγγυήσεων ή των θεμελιωδών δικαιωμάτων. Σε κάθε περίπτωση, οι καταγγελίες υποβάλλονται εντός ενός μηνός από την περάτωση της έρευνας. Οι καταγγελίες που αφορούν την εξέταση μαρτύρων ή την υποβολή παρατηρήσεων πρέπει να κατατίθενται πριν από τη λήξη των προθεσμιών που τάσσονται στους ενδιαφερομένους προς τούτο (βλ. άρθρο 9β, παράγραφος 2, του κανονισμού 883/2013, όπως τροποποιήθηκε με τον κανονισμό 2020/2223).

[27] Βλ. άρθρο 9β, παράγραφος 8, του κανονισμού 883/2013, όπως τροποποιήθηκε με τον κανονισμό 2020/2223.

[28] Βλ., συναφώς, αποφάσεις της 11ης Νοεμβρίου 1981, IBM κατά Επιτροπής (60/81, EU:C:1981:264, σκέψη 10), της 18ης Μαρτίου 1997, Guérin automobiles κατά Επιτροπής (C-282/95 P, EU:C:1997:159, σκέψη 34), και της 26ης Ιανουαρίου 2010, Internationaler Hilfsfonds κατά Επιτροπής (C-362/08 P, EU:C:2010:40, σκέψη 52).

[29] Πρβλ. απόφαση του Γενικού Δικαστηρίου της 8ης Ιουλίου 2008, Franchet και Byk κατά Επιτροπής (T-48/05, EU:T:2008:257, σκέψη 90).

[30] Βλ. σκέψη 43 της αναιρεσιβαλλόμενης διάταξης, καθώς και σημείο 33 των παρουσών προτάσεων.

52. Το γεγονός ότι το Γενικό Δικαστήριο δεν παρέπεμψε ρητώς στη νομολογία σχετικά με τις επιβεβαιωτικές πράξεις και δεν εξέτασε τον επιβεβαιωτικό χαρακτήρα του επίδικου εγγράφου σε σχέση με τις τελικές εκθέσεις δεν εμποδίζει το Δικαστήριο να προβεί στην εν λόγω διαπίστωση. Αφενός, η προμνησθείσα διαπίστωση του Γενικού Δικαστηρίου στηρίζεται κατ' ανάγκην στη σιωπηρή παραδοχή ότι το επίδικο έγγραφο είναι αμιγώς επιβεβαιωτικό σε σχέση με τις τελικές εκθέσεις. Αφετέρου, το Δικαστήριο υποχρεούται να εξετάζει αυτεπαγγέλτως τις προϋποθέσεις παραδεκτού των προσφυγών που ασκούνται ενώπιον του Γενικού Δικαστηρίου[31]. Ως εκ τούτου, το Δικαστήριο μπορεί να εξετάσει το ίδιο τον επιβεβαιωτικό χαρακτήρα του επίδικου εγγράφου σε σχέση με τις τελικές εκθέσεις, τούτο δε κατά μείζονα λόγο καθόσον οι διάδικοι είχαν τη δυνατότητα να τοποθετηθούν αρκούντως επί του περιεχομένου των εκθέσεων αυτών, τόσο ενώπιον του Γενικού Δικαστηρίου όσο και στο πλαίσιο της παρούσας διαδικασίας.

53. Επομένως, ο πρώτος λόγος αναιρέσεως πρέπει να απορριφθεί, χωρίς να είναι αναγκαίο να εξεταστούν επί της ουσίας τα επιχειρήματα του αναιρεσείοντος σχετικά με τη δυνατότητα προσβολής των τελικών εκθέσεων της OLAF. Τούτο δε διότι, ακόμη και αν γίνει δεκτό ότι η διαπίστωση του Γενικού Δικαστηρίου περί του ότι οι τελικές εκθέσεις της OLAF δεν συνιστούν πράξεις υποκείμενες σε προσφυγή ενέχει πλάνη περί το δίκαιο, η πλάνη αυτή δεν μπορεί πάντως να έχει ως συνέπεια την αναίρεση της αναιρεσιβαλλόμενης διάταξης, δεδομένου ότι το διατακτικό της διάταξης αυτής είναι, όπως προκύπτει, βάσιμο για άλλους νομικούς λόγους[32].

2. Επί του παραδεκτού της προσφυγής σε σχέση με την απόρριψη της αίτησης πρόσβασης σε έγγραφα (δεύτερος λόγος αναιρέσεως)

54. Το Γενικό Δικαστήριο εξέτασε το παραδεκτό του αιτήματος της προσφυγής για ακύρωση της άρνησης της OLAF να παράσχει στον αναιρεσείοντα πρόσβαση στα έγγραφα που απαριθμούνται στο από 22 Αυγούστου 2018 έγγραφό της[33] αποκλειστικά και μόνον υπό το πρίσμα του κανονισμού 1049/2001 για την πρόσβαση του κοινού στα έγγραφα του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου, του Συμβουλίου και της Επιτροπής (κατωτέρω υπό β'). Ωστόσο, τίθεται το ζήτημα μήπως έπρεπε, επίσης, να εξεταστεί αν το επίμαχο αίτημα ήταν παραδεκτό υπό το πρίσμα του δικαιώματος πρόσβασης στον φάκελο ενός ενδιαφερομένου τον οποίο αφορούν οι έρευνες της OLAF (κατωτέρω υπό α').

α) Επί του δικαιώματος πρόσβασης στον φάκελο

55. Το σκεπτικό με το οποίο το Γενικό Δικαστήριο έκρινε ως απαράδεκτο το πρωτοδίκως υποβληθέν αίτημα του αναιρεσείοντος για ακύρωση της άρνησης της OLAF να του παράσχει πρόσβαση στα ζητηθέντα έγγραφα προκαλεί έκπληξη.

56. Συγκεκριμένα, το Γενικό Δικαστήριο, συντασσόμενο με τα επιχειρήματα της Επιτροπής, διαπίστωσε ότι η αίτηση του αναιρεσείοντος για πρόσβαση στα ζητηθέντα έγγραφα είχε εκληφθεί και αντιμετωπιστεί από την OLAF ως αίτηση πρόσβασης στον φάκελο υποβληθείσα από πρόσωπο το οποίο θεωρούσε εαυτόν ενδιαφερόμενο σε σχέση με τις έρευνες, και όχι ως αίτηση πρόσβασης του κοινού στα έγγραφα βάσει του κανονισμού 1049/2001.

[31] Διάταξη της 15ης Φεβρουαρίου 2012, Internationaler Hilfsfonds κατά Επιτροπής (C-208/11 P, μη δημοσιευθείσα, EU:C:2012:76, σκέψη 34 και εκεί μνημονευόμενη νομολογία).

[32] Βλ. αποφάσεις της 2ας Απριλίου 1998, Επιτροπή κατά Sytraval και Brink's France (C-367/95 P, EU:C:1998:154, σκέψεις 47 έως 49), και της 29ης Μαρτίου 2011, ThyssenKrupp Nirosta κατά Επιτροπής (C-352/09 P, EU:C:2011:191, σκέψη 136).

[33] Βλ. σημείο 22 των παρουσών προτάσεων.

57. Εν συνεχεία, το Γενικό Δικαστήριο δεν εξέτασε πλέον το παραδεκτό της προσφυγής κατά της άρνησης παροχής πρόσβασης στα ζητηθέντα έγγραφα υπό το πρίσμα του δικαιώματος πρόσβασης στον φάκελο ενός ενδιαφερομένου τον οποίο αφορά έρευνα σύμφωνα με τον κανονισμό 883/2013. Αντιθέτως, επικεντρώθηκε αποκλειστικά στο ζήτημα του παραδεκτού υπό το πρίσμα του κανονισμού 1049/2001.

58. Συναφώς, το Γενικό Δικαστήριο κατέληξε στο συμπέρασμα ότι η προσφυγή ήταν απαράδεκτη για τον λόγο ότι ο αναιρεσείων, μετά την απόρριψη από την OLAF της αρχικής αίτησής του, δεν είχε υποβάλει επιβεβαιωτική αίτηση σύμφωνα με το άρθρο 7, παράγραφος 2, του κανονισμού αυτού και επειδή η άρνηση της OLAF δεν μπορούσε να θεωρηθεί ως οριστική αρνητική απάντηση κατά την έννοια των άρθρων 7 και 8 του εν λόγω κανονισμού. Το Γενικό Δικαστήριο απέρριψε το επιχείρημα του αναιρεσείοντος ότι η OLAF δεν τον είχε ενημερώσει σχετικά με το δικαίωμά του να υποβάλει τέτοια επιβεβαιωτική αίτηση. Δεν μπορεί να προσαφθεί στην OLAF ότι παρέλειψε να παράσχει την πληροφορία αυτή, διότι εξέλαβε την αίτηση του αναιρεσείοντος ως αίτηση πρόσβασης στον φάκελο ενός προσώπου το οποίο θεωρεί εαυτόν ενδιαφερόμενο τον οποίο αφορούν οι έρευνες, και όχι ως αίτηση πρόσβασης σε έγγραφα σύμφωνα με τον κανονισμό 1049/2001 [34].

59. Το Γενικό Δικαστήριο δεν διευκρίνισε –και ούτε προκύπτει κατ' άλλον τρόπο– τον λόγο για τον οποίο δεν εξέτασε αν η προσφυγή κατά της άρνησης της OLAF να παράσχει στον αναιρεσείοντα πρόσβαση στα ζητηθέντα έγγραφα ήταν παραδεκτή ως προσφυγή κατά της απόρριψης αίτησης πρόσβασης στον φάκελο. Τούτο εκπλήσσει κατά μείζονα λόγο, καθόσον ένα από τα κύρια επιχειρήματα της Επιτροπής όσον αφορά το απαράδεκτο της προσφυγής υπό το πρίσμα του κανονισμού 1049/2001 συνίστατο ακριβώς στον ισχυρισμό ότι η OLAF ορθώς εξέλαβε την αίτηση πρόσβασης στα έγγραφα αυτά ως αίτηση πρόσβασης στον φάκελο ενός προσώπου το οποίο θεωρούσε εαυτόν ενδιαφερόμενο σε σχέση με έρευνα. Το Γενικό Δικαστήριο υιοθέτησε το σκεπτικό αυτό. Επομένως, θα ήταν λογικό να εξετάσει την προσφυγή κατά της άρνησης της OLAF και υπό το πρίσμα του δικαιώματος πρόσβασης στον φάκελο.

60. Είναι ασφαλώς αληθές ότι, με το δικόγραφο της προσφυγής του, ο αναιρεσείων προέβαλε, τυπικώς, μόνον προσβολή του δικαιώματος πρόσβασης στα έγγραφα το οποίο κατοχυρώνεται στο άρθρο 42 του Χάρτη των Θεμελιωδών Δικαιωμάτων της Ευρωπαϊκής Ένωσης, καθώς και παράβαση του κανονισμού 1049/2001 [35]. Ωστόσο, επί της ουσίας, από την επιχειρηματολογία του προκύπτει ότι προέβαλε επίσης την αιτίαση ότι η OLAF του αρνήθηκε την πρόσβαση στον φάκελο της έρευνας, επειδή θεώρησε εσφαλμένα ότι δεν είναι ενδιαφερόμενος. Συγκεκριμένα, στο δικόγραφο της προσφυγής του, ο αναιρεσείων εξέθεσε, μεταξύ άλλων, ότι κάθε πρόσωπο πρέπει να έχει πρόσβαση στον φάκελο διαδικασίας που τον αφορά άμεσα. Στο πλαίσιο των δικαιωμάτων του άμυνας, έχει δικαίωμα πρόσβασης στα έγγραφα του φακέλου της έρευνας τα οποία θίγουν άμεσα τα δικαιώματά του. Ειδικότερα, πρέπει να του παρασχεθεί πρόσβαση σε κάθε απόφαση η οποία αφορά τον ρόλο του ως προέδρου του περιφερειακού συμβουλίου του Teleorman. Επιπλέον, κάθε αλληλογραφία μεταξύ της OLAF και της ρουμανικής αρχής καταπολέμησης της διαφθοράς που τον αφορά επηρεάζει καθοριστικά τα δικαιώματά του.

61. Η επιχειρηματολογία αυτή υποδηλώνει ότι ο αναιρεσείων προσέβαλε την άρνηση της OLAF να του παράσχει πρόσβαση στα ζητηθέντα έγγραφα όχι μόνον υπό το πρίσμα του κανονισμού 1049/2001, αλλά και υπό το πρίσμα του δικαιώματός του πρόσβασης στον φάκελο ως

[34] Βλ. σκέψεις 63 έως 70 της αναιρεσιβαλλόμενης διάταξης.

[35] Βλ. σκέψη 20 της αναιρεσιβαλλόμενης διάταξης.

ενδιαφερομένου, τον οποίο αφορά έρευνα, βάσει του κανονισμού 883/2013 [36]. Τούτο δε διότι, βάσει του άρθρου 6, παράγραφος 1, του κανονισμού 1049/2001, ο αιτών δεν υποχρεούται να δικαιολογήσει την αίτησή του. Ο αναιρεσείων, πάντως, δικαιολόγησε την αίτησή του με τον ισχυρισμό ότι είναι ενδιαφερόμενος και επικαλούμενος τα δικαιώματά του άμυνας. Το δικαίωμα πρόσβασης στον φάκελο, ωστόσο, συνιστά ακριβώς το αναγκαίο επακόλουθο της αποτελεσματικής άσκησης των δικαιωμάτων άμυνας ενός ενδιαφερομένου τον οποίο αφορά ένα μέτρο [37]. Το γεγονός ότι, στο πλαίσιο αυτό, ο αναιρεσείων δεν αναφέρθηκε ρητώς στα δικαιώματά του άμυνας ή στο άρθρο 41 του Χάρτη των Θεμελιωδών Δικαιωμάτων δεν ασκεί επιρροή. Τούτο δε διότι εναπόκειται στο Γενικό Δικαστήριο να προβεί, σύμφωνα με την αρχή iura novit curia, στον νομικό χαρακτηρισμό των πραγματικών περιστατικών και των επιχειρημάτων που προβάλλονται ενώπιόν του από τους διαδίκους [38].

62. Επιπλέον, οι προϋποθέσεις παραδεκτού της προσφυγής πρέπει να εξετάζονται αυτεπαγγέλτως από το Γενικό Δικαστήριο [39]. Συναφώς, το Γενικό Δικαστήριο όφειλε να εξετάσει, στην υπό κρίση υπόθεση, τουλάχιστον, αν η προσφυγή κατά της άρνησης της OLAF να παράσχει στον αναιρεσείοντα πρόσβαση στα ζητηθέντα έγγραφα ήταν παραδεκτή υπό το πρίσμα του δικαιώματος κάθε προσώπου να έχει πρόσβαση στον φάκελο που το αφορά. Τούτο δε κατά μείζονα λόγο καθόσον η αιτιολογία βάσει της οποίας το Γενικό Δικαστήριο έκρινε απαράδεκτη την προσφυγή κατά της άρνησης παροχής πρόσβασης στα έγγραφα, ήτοι η έλλειψη επιβεβαιωτικής αίτησης, καθώς και οριστικής αρνητικής απάντησης κατά την έννοια του κανονισμού 1049/2001, δεν είναι κρίσιμη όσον αφορά το δικαίωμα πρόσβασης στον φάκελο, το οποίο κατοχυρώνεται στο άρθρο 41 του Χάρτη των Θεμελιωδών Δικαιωμάτων.

63. Επομένως, η προσβαλλόμενη διάταξη ενέχει έλλειψη αιτιολογίας.

64. Το Δικαστήριο μπορεί να εξετάσει αυτεπαγγέλτως την έλλειψη αιτιολογίας στο πλαίσιο της αναιρετικής διαδικασίας [40]. Τούτο δε κατά μείζονα λόγο στην περίπτωση που η έλλειψη αιτιολογίας αφορά τις προϋποθέσεις παραδεκτού της προσφυγής ενώπιον του Γενικού Δικαστηρίου, τις οποίες το Δικαστήριο οφείλει, ενδεχομένως, να εξετάσει ακόμη και αυτεπαγγέλτως [41].

65. Επιπλέον, από όσα υποστήριξε ο αναιρεσείων στο πλαίσιο της παρούσας διαδικασίας προκύπτει ότι αυτός προβάλλει, έστω σιωπηρώς, προσβολή του δικαιώματός του πρόσβασης στον φάκελο ως ενδιαφερομένου, υπό το πρίσμα του κανονισμού 883/2013, τον οποίο αφορά έρευνα. Ασφαλώς, τυπικώς ο αναιρεσείων στηρίζει τον δεύτερο λόγο αναιρέσεως σε παράβαση του κανονισμού 1049/2001, πράγμα το οποίο οφείλεται, αναμφίβολα, και στο γεγονός ότι το Γενικό Δικαστήριο επικεντρώθηκε στον κανονισμό αυτόν. Επί της ουσίας, ωστόσο, ο αναιρεσείων υποστηρίζει ότι η πρόσβαση στα έγγραφα που χρησιμοποιήθηκαν στο πλαίσιο των ερευνών αποτελεί ζήτημα απτόμενο των δικαιωμάτων άμυνας, δεδομένου ότι οι έρευνες αυτές τον αφορούσαν σαφώς, και μάλιστα είχαν αυτόν κυρίως στο επίκεντρό τους.

[36] Βλ., όσον αφορά τη δυνατότητα σιωπηρής προβολής λόγων προσφυγής, απόφαση της 11ης Μαρτίου 2020, Επιτροπή κατά Gmina Miasto Gdynia και Port Lotniczy Gdynia Kosakowo (C-56/18 P, EU:C:2020:192, σκέψη 66 και εκεί μνημονευόμενη νομολογία).

[37] Πρβλ. απόφαση της 13ης Σεπτεμβρίου 2018, UBS Europe κ.λπ. (C-358/16, EU:C:2018:715, σκέψη 61 και εκεί μνημονευόμενη νομολογία).

[38] Πρβλ. απόφαση της 20ής Ιανουαρίου 2021, Επιτροπή κατά Printeos (C-301/19 P, EU:C:2021:39, σκέψη 54).

[39] Βλ. απόφαση της 29ης Απριλίου 2004, Ιταλία κατά Επιτροπής (C-298/00 P, EU:C:2004:240, σκέψη 35).

[40] Βλ. απόφαση της 20ής Δεκεμβρίου 2017, EUIPO κατά European Dynamics Luxembourg κ.λπ. (C-677/15 P, EU:C:2017:998, σκέψη 36 και εκεί μνημονευόμενη νομολογία).

[41] Βλ. διάταξη της 5ης Σεπτεμβρίου 2013, ClientEarth κατά Συμβουλίου (C-573/11 P, μη δημοσιευθείσα, EU:C:2013:564, σκέψη 20).

66. Συνεπώς, η αναιρεσιβαλλόμενη διάταξη πρέπει να αναιρεθεί στο μέτρο που το Γενικό Δικαστήριο απέρριψε την προσφυγή κατά της άρνησης παροχής πρόσβασης στα ζητηθέντα έγγραφα χωρίς να εξετάσει το παραδεκτό της προσφυγής αυτής υπό το πρίσμα του δικαιώματος προσβάσεως του ενδιαφερομένου στον φάκελο.

β) Επί του κανονισμού 1049/2001

67. Όσον αφορά τον κανονισμό 1049/2001, το Γενικό Δικαστήριο, όπως προεξέθεσα, έκρινε απαράδεκτη την προσφυγή κατά της άρνησης της OLAF να παράσχει στον αναιρεσείοντα πρόσβαση στα ζητηθέντα έγγραφα. Η προσβαλλόμενη άρνηση της OLAF, που περιέχεται στο επίδικο έγγραφο της 1ης Οκτωβρίου 2018 [42], δεν μπορεί να θεωρηθεί ως οριστική απόρριψη αίτησης πρόσβασης σε έγγραφα σύμφωνα με τα άρθρα 7 και 8 του κανονισμού αυτού [43].

68. Αφενός, ο αναιρεσείων, στο έγγραφό του με ημερομηνία 22 Αυγούστου 2018 [44], στηριζόταν αποκλειστικά και μόνο στον κανονισμό 883/2013 και η αίτησή του αναφερόταν σε έγγραφα σχετικά με τις έρευνες της OLAF τα οποία θεωρούσε ότι τον αφορούσαν.

69. Αφετέρου, ο αναιρεσείων δεν υπέβαλε στην OLAF επιβεβαιωτική αίτηση πρόσβασης σε έγγραφα σύμφωνα με το άρθρο 7, παράγραφος 2, του κανονισμού 1049/2001. Αντιθέτως προς όσα υποστηρίζει ο αναιρεσείων, δεν μπορεί να προσαφθεί, συναφώς, στην OLAF ότι δεν τον ενημέρωσε, σύμφωνα με την παράγραφο 1 της διάταξης αυτής, σχετικά με το δικαίωμά του να υποβάλει τέτοια επιβεβαιωτική αίτηση. Συγκεκριμένα, η OLAF δεν έσφαλε καθόσον εξέλαβε την αίτησή του ως αίτηση πρόσβασης στον φάκελο της διαδικασίας και όχι ως αρχική αίτηση κατά την έννοια των άρθρων 6 και 7 του κανονισμού 1049/2001.

70. Ο αναιρεσείων φρονεί ότι η νομική ερμηνεία στην οποία προέβη το Γενικό Δικαστήριο δεν συνάδει με τον κανονισμό 1049/2001. Το άρθρο 6 του εν λόγω κανονισμού δεν θέτει περαιτέρω απαιτήσεις για την υποβολή αίτησης πρόσβασης σε έγγραφα πέραν της ανάγκης διατύπωσης της αίτησης σε μία από τις γλώσσες της Ένωσης και με επαρκή ακρίβεια, ούτως ώστε το οικείο θεσμικό όργανο να είναι σε θέση να προσδιορίσει το αντίστοιχο έγγραφο. Οι προϋποθέσεις αυτές πληρούνταν στην περίπτωση της αίτησής του, η οποία περιεχόταν στο έγγραφό του με ημερομηνία 22 Αυγούστου 2018. Επομένως, η OLAF όφειλε, βάσει του άρθρου 7, παράγραφος 1, του κανονισμού 1049/2001, να τον ενημερώσει σχετικά με το δικαίωμά του να υποβάλει επιβεβαιωτική αίτηση, σύμφωνα με την παράγραφο 2 της διάταξης αυτής, πλην όμως δεν το έπραξε. Συνεπώς, η απόρριψη της αίτησής του με το επίδικο έγγραφο πρέπει να θεωρηθεί ως οριστική αρνητική απάντηση δυνάμενη να προσβληθεί με προσφυγή ακυρώσεως.

71. Τα επιχειρήματα αυτά είναι βάσιμα.

72. Συγκεκριμένα, είναι μεν αληθές ότι η διαδικασία πρόσβασης στα έγγραφα της Επιτροπής διεξάγεται σε δύο στάδια. Ως εκ τούτου, η απάντηση σε αρχική αίτηση, κατά την έννοια του άρθρου 7, παράγραφος 1, του κανονισμού 1049/2001, αποτελεί κατά κανόνα απλώς μια πρώτη

[42] Βλ. σημείο 23 των παρουσών προτάσεων.

[43] Βλ. σημεία 57 και 58 των παρουσών προτάσεων, καθώς και σκέψεις 63 έως 70 της αναιρεσιβαλλόμενης διάταξης.

[44] Βλ. σημείο 22 των παρουσών προτάσεων.

τοποθέτηση, κατά της οποίας δεν μπορεί, κατ' αρχήν, να ασκηθεί προσφυγή [45]. Εντούτοις, στην περίπτωση που η Επιτροπή οριστικοποιεί τη θέση της με την εν λόγω απάντηση, η απάντηση αυτή μπορεί κατ' εξαίρεση να αποτελέσει απευθείας αντικείμενο προσφυγής ακυρώσεως [46].

73. Αντιθέτως προς την άποψη την οποία εξέφρασε το Γενικό Δικαστήριο με τη σκέψη 69 της αναιρεσιβαλλόμενης διάταξης, από τις περιστάσεις της παρούσας διαδικασίας προκύπτει ακριβώς ότι η απάντηση της OLAF που περιεχόταν στο επίδικο έγγραφο έπρεπε να θεωρηθεί οριστική σε σχέση με την αίτηση πρόσβασης σε έγγραφα. Εξάλλου, το εν λόγω ζήτημα δεν αφορά, όπως υποστηρίζει η Επιτροπή, την εκτίμηση των πραγματικών περιστατικών από το Γενικό Δικαστήριο, αλλά τον νομικό χαρακτηρισμό τους, ο οποίος μπορεί να ελεγχθεί κατ' αναίρεση [47].

74. Κατά τη νομολογία, η διαδικασία δύο σταδίων, την οποία καθιερώνει ο κανονισμός 1049/2001, έχει ως σκοπό να παράσχει στην Επιτροπή τη δυνατότητα να λαμβάνει ταχέως αποφάσεις σχετικά με την πρόσβαση σε έγγραφα και, όπου απαιτείται, να επανεξετάζει τις αρνητικές απαντήσεις. Τούτο αποσκοπεί, μεταξύ άλλων, στην αποφυγή μεταγενεστέρων ενδίκων διαφορών [48]. Ωστόσο, η διαδικασία αυτή δύο σταδίων έχει νόημα μόνον αν η Επιτροπή, μετά την πρώτη αρνητική απάντηση, επιθυμεί πραγματικά να διατηρήσει τη δυνατότητα τροποποίησης της απόφασής της. Τη βούληση αυτή την εκφράζει ενημερώνοντας τον αιτούντα ότι έχει δικαίωμα να υποβάλει επιβεβαιωτική αίτηση σύμφωνα με το άρθρο 7, παράγραφος 2, του κανονισμού 1049/2001. Συναφώς, ήδη σε προγενέστερες αποφάσεις το Γενικό Δικαστήριο απεφάνθη ότι, ελλείψει τέτοιας ενημέρωσης, προσφυγή κατά της απόρριψης της αρχικής αίτησης πρόσβασης σε έγγραφα είναι παραδεκτή [49]. Τούτο δε καταδεικνύει ακριβώς ότι η απόρριψη ήταν οριστική.

75. Το γεγονός ότι, κατά την ανάλυση του Γενικού Δικαστηρίου, η μη ενημέρωση περί της δυνατότητας υποβολής επιβεβαιωτικής αίτησης οφείλεται, εν προκειμένω, στο γεγονός ότι η OLAF εξέλαβε την αίτηση ως αίτηση πρόσβασης στον φάκελο δεν ασκεί συναφώς επιρροή.

76. Πράγματι, όπως ορθώς επισημαίνει ο αναιρεσείων, ο κανονισμός 1049/2001 δεν θέτει άλλες προϋποθέσεις όσον αφορά το παραδεκτό των αιτήσεων πρόσβασης σε έγγραφα πέραν της ανάγκης διατύπωσης των αιτήσεων αυτών σε μία από τις γλώσσες της Ένωσης και με επαρκή ακρίβεια, ούτως ώστε το οικείο θεσμικό όργανο να είναι σε θέση να προσδιορίσει το αντίστοιχο έγγραφο. Επομένως, δεν απαιτείται ο αιτών να στηρίζει την αίτησή του ρητώς στον κανονισμό 1049/2001. Αντιθέτως, τα θεσμικά όργανα της Ένωσης τα οποία αφορά ο εν λόγω κανονισμός πρέπει να γνωρίζουν ότι το δίκαιο της Ένωσης έχει καθιερώσει ένα γενικό δικαίωμα πρόσβασης στα έγγραφα, το οποίο διέπεται ακριβώς από τις διατάξεις του εν λόγω κανονισμού. Τούτο συνεπάγεται ότι κάθε αίτηση πρόσβασης σε έγγραφα εμπίπτει δυνητικά στο πεδίο εφαρμογής του εν λόγω κανονισμού και ότι η απόρριψή της πρέπει να εκτιμάται υπό το πρίσμα των προβλεπόμενων στον εν λόγω κανονισμό εξαιρέσεων. Το γεγονός ότι αίτηση πρόσβασης σε

[45] Διάταξη της 15ης Φεβρουαρίου 2012, Internationaler Hilfsfonds κατά Επιτροπής (C-208/11 P, μη δημοσιευθείσα, EU:C:2012:76, σκέψη 30), και απόφαση της 2ας Οκτωβρίου 2014, Strack κατά Επιτροπής (C-127/13 P, EU:C:2014:2250, σκέψη 36).

[46] Πρβλ. απόφαση της 26ης Ιανουαρίου 2010, Internationaler Hilfsfonds κατά Επιτροπής (C-362/08 P, EU:C:2010:40, σκέψεις 58 έως 62), και απόφαση της 2ας Οκτωβρίου 2014, Strack κατά Επιτροπής (C-127/13 P, EU:C:2014:2250, σκέψη 36).

[47] Απόφαση της 23ης Νοεμβρίου 2017, Bionorica και Diapharm κατά Επιτροπής (C-596/15 P και C-597/15 P, EE:C:2017:886, σκέψη 55).

[48] Απόφαση της 26ης Ιανουαρίου 2010, Internationaler Hilfsfonds κατά Επιτροπής (C-362/08 P, EU:C:2010:40, σκέψεις 53 και 54).

[49] Αποφάσεις του Γενικού Δικαστηρίου της 9ης Σεπτεμβρίου 2009, Brink's Security Luxembourg κατά Επιτροπής (T-437/05, EU:T:2009:318, σκέψεις 74 και 75), της 23ης Ιανουαρίου 2017, Justice & Environment κατά Επιτροπής (T-727/15, μη δημοσιευθείσα, EU:T:2017:18, σκέψη 14), της 11ης Δεκεμβρίου 2018, Arca Capital Bohemia κατά Επιτροπής (T-440/17, EU:T:2018:898, σκέψη 20), και της 11ης Δεκεμβρίου 2018, Arca Capital Bohemia κατά Επιτροπής (T-441/17, μη δημοσιευθείσα, EU:T:2018:899, σκέψη 19).

έγγραφα υποβάλλεται στο πλαίσιο διαδικασίας η οποία διέπεται από άλλο κανονιστικό πλαίσιο – εν προκειμένω τον κανονισμό 883/2013– δεν αποκλείει, εντούτοις, το να εμπίπτει η αίτηση αυτή στο πεδίο εφαρμογής του κανονισμού 1049/2001 [50].

77. Ως εκ τούτου, κάθε θεσμικό όργανο της Ένωσης το οποίο υπόκειται στον εν λόγω κανονισμό οφείλει να επισημαίνει στον αιτούντα το δικαίωμά του να υποβάλει επιβεβαιωτική αίτηση, σύμφωνα με το άρθρο 7, παράγραφος 2, σε περίπτωση που το εν λόγω όργανο επιθυμεί να διατηρήσει τη δυνατότητα επανεξέτασης της εκ μέρους του απόρριψης της αίτησης πρόσβασης σε έγγραφα. Ειδάλλως, οφείλει να δέχεται ότι η απόρριψη αυτή λογίζεται ως οριστική και ότι υπόκειται σε άμεσο δικαστικό έλεγχο.

78. Εξάλλου, σε περίπτωση που, ακόμη και ελλείψει τέτοιας ενημέρωσης, μια προσφυγή κατά αρνητικής απάντησης μπορούσε να κριθεί απαράδεκτη, λόγω μη υποβολής επιβεβαιωτικής αίτησης, τούτο θα λειτουργούσε επίσης ως κίνητρο για την καταχρηστική παράλειψη ενημέρωσης σχετικά με τα ένδικα βοηθήματα. Ακριβώς στις πολιτικά ευαίσθητες περιπτώσεις, όπως στην υπό κρίση υπόθεση, το κίνητρο αυτό θα ήταν ιδιαιτέρως έντονο.

79. Επομένως, στην υπό κρίση υπόθεση, πρέπει να θεωρηθεί ότι η OLAF οριστικοποίησε την άποψή της, στο επίδικο έγγραφο, υπέρ της απόρριψης της αίτησης του αναιρεσείοντος για πρόσβαση σε έγγραφα. Ως εκ τούτου, το επίδικο έγγραφο μπορούσε να αποτελέσει απευθείας αντικείμενο προσφυγής ακυρώσεως. Συνεπώς, το Γενικό Δικαστήριο υπέπεσε σε πλάνη περί το δίκαιο καθόσον έκρινε απαράδεκτο το αίτημα του αναιρεσείοντος για ακύρωση της άρνησης της OLAF να του παράσχει πρόσβαση σε ορισμένα έγγραφα.

3. Ενδιάμεσο συμπέρασμα

80. Από το σύνολο των προεκτεθέντων προκύπτει ότι η αναιρεσιβαλλόμενη διάταξη πρέπει να αναιρεθεί κατά το μέρος που με αυτή κρίθηκε απαράδεκτη η προσφυγή την οποία είχε ασκήσει ο αναιρεσείων κατά της άρνησης της OLAF να του παράσχει πρόσβαση σε ορισμένα έγγραφα. Αντιθέτως, ορθώς το Γενικό Δικαστήριο απέρριψε ως απαράδεκτη την προσφυγή κατά το μέρος που αφορούσε την άρνηση της OLAF να πραγματοποιήσει έρευνα σχετικά με τη διεξαγωγή των προηγούμενων ερευνών [51].

Β. Επί της αναπομπής της υπόθεσης στο Γενικό Δικαστήριο

81. Κατά το άρθρο 61, παράγραφος 1, του Οργανισμού του Δικαστηρίου της Ευρωπαϊκής Ένωσης, σε περίπτωση αναίρεσης της απόφασης του Γενικού Δικαστηρίου, το Δικαστήριο μπορεί είτε το ίδιο να αποφανθεί οριστικά επί της διαφοράς, εφόσον είναι ώριμη προς εκδίκαση, είτε να την αναπέμψει στο Γενικό Δικαστήριο για να την κρίνει.

82. Στην υπό κρίση υπόθεση, ζήτημα αναπομπής της υπόθεσης στο Γενικό Δικαστήριο τίθεται μόνο σε σχέση με το αίτημα της προσφυγής για ακύρωση της άρνησης της OLAF να παράσχει στον προσφεύγοντα πρόσβαση σε ορισμένα έγγραφα.

[50] Βλ., για παράδειγμα, αποφάσεις της 28ης Ιουνίου 2012, Επιτροπή κατά Éditions Odile Jacob (C-404/10 P, EU:C:2012:393), και Επιτροπή κατά Agrofert Holding (C-477/10 P, EU:C:2012:394), καθώς και της 27ης Φεβρουαρίου 2014, Επιτροπή κατά EnBW Energie Baden-Württemberg (C-365/12 P, EU:C:2014:112).

[51] Βλ. σημεία 51 έως 53 των παρουσών προτάσεων.

83. Συναφώς, η διαφορά είναι ώριμη προς εκδίκαση στο μέτρο που το Δικαστήριο μπορεί να αποφανθεί το ίδιο οριστικά επί του παραδεκτού του αιτήματος της προσφυγής. Τούτο δε διότι από την εξέταση του δεύτερου λόγου αναιρέσεως προκύπτει ότι το αίτημα αυτό είναι παραδεκτό.

84. Συγκεκριμένα, η εν λόγω εξέταση κατέδειξε, αφενός, ότι η απόρριψη από την OLAF της αίτησης πρόσβασης σε έγγραφα συνιστά οριστική αρνητική απάντηση σύμφωνα με τα άρθρα 7 και 8 του κανονισμού 1049/2001, με την οποία η OLAF οριστικοποίησε τη θέση της και η οποία μπορεί, ως εκ τούτου, να αποτελέσει απευθείας αντικείμενο προσφυγής ακυρώσεως [52].

85. Αφετέρου, από την εξέταση αυτή προκύπτει μεν ότι το Γενικό Δικαστήριο δεν εξέτασε αν η προσφυγή κατά της άρνησης της OLAF να παράσχει στον αναιρεσείοντα πρόσβαση σε ορισμένα έγγραφα ήταν παραδεκτή υπό το πρίσμα του δικαιώματος πρόσβασης στον φάκελο ενδιαφερομένου τον οποίο αφορούσαν οι έρευνες της OLAF [53]. Πλην όμως, δεν προκύπτει ότι συντρέχουν λόγοι για τους οποίους η προσφυγή θα έπρεπε να κριθεί απαράδεκτη ως προς το σημείο αυτό.

86. Συγκεκριμένα, με το δικόγραφο της προσφυγής του, ο αναιρεσείων επικαλέστηκε, έστω σιωπηρώς, το δικαίωμα πρόσβασης στον φάκελο [54].

87. Ασφαλώς, από το αν ο αναιρεσείων πρέπει να θεωρηθεί ενδιαφερόμενος τον οποίο αφορούσε ο φάκελος των προηγούμενων ερευνών, πράγμα το οποίο αρνήθηκε η OLAF, εξαρτάται η επίλυση όχι μόνον του ζητήματος αν ο αναιρεσείων μπορεί να έχει πρόσβαση στον φάκελο των προηγούμενων ερευνών στο πλαίσιο του δικαιώματος πρόσβασης στον φάκελο, αλλά και του ζητήματος αν η άρνηση της πρόσβασης στον εν λόγω φάκελο μπορεί να παραγάγει έννομα αποτελέσματα έναντι του αναιρεσείοντος και, ως εκ τούτου, να συνιστά πράξη υποκείμενη σε προσφυγή. Ωστόσο, η εξέταση των σχετικών επιχειρημάτων των διαδίκων αφορά το βάσιμο της προσφυγής κατά της άρνησης παροχής πρόσβασης στον φάκελο ή, εν πάση περιπτώσει, είναι τόσο άρρηκτα συνδεδεμένη με το ζήτημα αυτό, ώστε να μην μπορεί να επιλυθεί στο πλαίσιο της εξέτασης του παραδεκτού.

88. Εν πάση περιπτώσει, η προσφυγή κατά της άρνησης παροχής πρόσβασης στον φάκελο δεν μπορεί να κριθεί απαράδεκτη με την αιτιολογία ότι θα συνιστούσε καταστρατήγηση της προθεσμίας άσκησης προσφυγής κατά των τελικών εκθέσεων [55], επειδή αντικείμενο εξέτασης αποτελεί εν προκειμένω το ζήτημα αν ο αναιρεσείων κακώς δεν χαρακτηρίστηκε, στις εκθέσεις αυτές, ως «ενδιαφερόμενος», κατά την έννοια του άρθρου 2, σημείο 5, του κανονισμού 883/2013.

89. Συγκεκριμένα, πέραν του γεγονότος ότι η δυνατότητα προσβολής των εκθέσεων αυτών στο πλαίσιο προσφυγής ακυρώσεως αποτελεί αμφιλεγόμενο ζήτημα και δεν έχει διευκρινιστεί οριστικά [56], το δικαίωμα πρόσβασης στον φάκελο ενός ενδιαφερομένου τον οποίο (φέρεται να) αφορά έρευνα της OLAF πρέπει, ούτως ή άλλως, να μπορεί να ασκηθεί, ανεξάρτητα από το αν αυτός έχει προσβάλει (ενδεχομένως επιτυχώς) την τελική έκθεση έρευνας. Τούτο δε διότι είναι κάλλιστα δυνατόν η ανάγκη να ζητηθεί πρόσβαση στον φάκελο έρευνας της OLAF να μην έχει προκύψει κατά το χρονικό σημείο κατά το οποίο ο ενδιαφερόμενος λαμβάνει γνώση της έκθεσης

[52] Βλ. σημεία 73 έως 79 των παρουσών προτάσεων.

[53] Βλ. σημεία 57 και 59 των παρουσών προτάσεων.

[54] Βλ. σημεία 60 και 61 των παρουσών προτάσεων.

[55] Στην υπό κρίση υπόθεση, η προσφυγή ασκήθηκε μετά τη λήξη της εν λόγω προθεσμίας, βλ. σημείο 38 των παρουσών προτάσεων.

[56] Βλ. σημεία 35 και 36 των παρουσών προτάσεων.

έρευνας, αλλά να προκύψει μόνο μεταγενέστερα, ιδίως λόγω των συνεπειών που οι εθνικές αρχές αντλούν από τα συμπεράσματα της OLAF, λόγω των μέτρων που λαμβάνουν αυτές ή στο πλαίσιο αγωγής αποζημίωσης.

90. Επομένως, δεν μπορεί να αντιταχθεί στον αναιρεσείοντα, στο πλαίσιο της εξέτασης του δικαιώματός του περί πρόσβασης στον φάκελο, ότι εκπρόθεσμα υποστήριξε ότι η OLAF κακώς δεν τον χαρακτήρισε ως «ενδιαφερόμενο».

91. Ούτε μπορεί, τέλος, να θεωρηθεί ότι είναι άνευ σημασίας το αν το πρωτοδίκως υποβληθέν αίτημα ακύρωσης της άρνησης της OLAF να παράσχει στον αιτούντα πρόσβαση στα ζητηθέντα έγγραφα θα εξεταστεί υπό το πρίσμα του κανονισμού 1049/2001 ή υπό το πρίσμα του δικαιώματος πρόσβασης ενός προσώπου στον φάκελο διαδικασίας που το αφορά. Και τούτο επειδή καθεμία από τις δύο αυτές νομικές βάσεις επιδιώκει διαφορετικό σκοπό. Συγκεκριμένα, το δικαίωμα πρόσβασης σε έγγραφα κάθε πολίτη της Ένωσης αποσκοπεί στο να παράσχει στο κοινό την ευρύτερη δυνατή πρόσβαση στα έγγραφα της Ένωσης[57], ενώ το δικαίωμα πρόσβασης στον φάκελο περιλαμβάνεται μεταξύ των δικαιωμάτων άμυνας ενός ενδιαφερομένου τον οποίο αφορά ορισμένο μέτρο και μάλιστα όχι μόνον κατά τη διάρκεια της διαδικασίας αλλά και μετά το πέρας της[58].

92. Επομένως, η εξέταση του ζητήματος αν ο αιτών πρέπει να αποκτήσει πρόσβαση σε ένα συγκεκριμένο έγγραφο μπορεί να οδηγήσει σε διαφορετικό αποτέλεσμα, ανάλογα με τη νομική βάση επί της οποίας στηρίζεται η εξέταση του εν λόγω ζητήματος. Συγκεκριμένα, για παράδειγμα, η προβλεπόμενη στο άρθρο 4, παράγραφος 2, του κανονισμού 1049/2001 εξαίρεση για λόγους προστασίας του σκοπού επιθεώρησης, έρευνας και οικονομικού ελέγχου ενδέχεται να δικαιολογεί την απόρριψη μιας αίτησης πρόσβασης σε έγγραφα βάσει του κανονισμού αυτού, αλλά δεν θα μπορεί, αντιθέτως, να αντιταχθεί έναντι αιτούντος ο οποίος ζητεί πρόσβαση στον φάκελο που τον αφορά και προβάλλει επιτυχώς το γεγονός ότι είναι ενδιαφερόμενος. Αντιστρόφως, ένα πρόσωπο το οποίο δεν αποδεικνύει επιτυχώς ότι είναι ενδιαφερόμενος τον οποίο αφορά έρευνα είναι πιθανό να μπορεί, εντούτοις, δυνάμει του γενικού δικαιώματος πρόσβασης σε έγγραφα, να αποκτήσει πρόσβαση σε ορισμένα έγγραφα που περιλαμβάνονται στον φάκελο της έρευνας.

93. Από το σύνολο των προεκτεθέντων προκύπτει ότι το Δικαστήριο μπορεί να απορρίψει την ένσταση απαραδέκτου που προέβαλε η Επιτροπή όσον αφορά το αίτημα της προσφυγής για ακύρωση της άρνησης της OLAF να παράσχει στον αναιρεσείοντα πρόσβαση σε ορισμένα έγγραφα. Προκειμένου να κριθεί το βάσιμο του αιτήματος αυτού, υπό το πρίσμα τόσο του δικαιώματος πρόσβασης στον φάκελο όσο και του κανονισμού 1049/2001, η υπόθεση πρέπει να αναπεμφθεί στο Γενικό Δικαστήριο.

94. Επομένως, παρέλκει η εξέταση του αιτήματος διεξαγωγής αποδείξεων που υπέβαλε ο αναιρεσείων[59].

[57] Βλ. απόφαση της 27ης Φεβρουαρίου 2014, Επιτροπή κατά EnBW Energie Baden-Württemberg (C-365/12 P, EU:C:2014:112, σκέψη 61 και εκεί μνημονευόμενη νομολογία).

[58] Πρβλ. απόφαση της 13ης Σεπτεμβρίου 2018, UBS Europe κ.λπ. (C-358/16, EU:C:2018:715, σκέψη 61 και εκεί μνημονευόμενη νομολογία), καθώς και προτάσεις μου στην υπόθεση UBS Europe κ.λπ. (C-358/16, EU:C:2017:606, σημείο 80 και εκεί μνημονευόμενη νομολογία).

[59] Βλ. σημείο 30 των παρουσών προτάσεων.

VI. Δικαστικά έξοδα

95. Κατά το άρθρο 184, παράγραφος 2, του Κανονισμού Διαδικασίας του Δικαστηρίου, όταν η αίτηση αναιρέσεως είναι βάσιμη και το Δικαστήριο κρίνει το ίδιο οριστικά τη διαφορά, αποφαίνεται και επί των δικαστικών εξόδων. Το άρθρο 138, παράγραφος 3, του Κανονισμού Διαδικασίας, το οποίο εφαρμόζεται στην αναιρετική διαδικασία βάσει του άρθρου 184, παράγραφος 1, του εν λόγω κανονισμού, προβλέπει ότι σε περίπτωση μερικής ήττας των διαδίκων κάθε διάδικος φέρει τα δικαστικά έξοδά του. Πάντως, αν τούτο δικαιολογείται από τις περιστάσεις της συγκεκριμένης υπόθεσης, το Δικαστήριο μπορεί επίσης να αποφασίσει ότι ένας διάδικος, πέραν των δικαστικών εξόδων του, φέρει και μέρος των εξόδων του αντιδίκου.

96. Στην υπό κρίση υπόθεση, η αίτηση αναιρέσεως απορρίπτεται μεν, αφενός, κατά το μέρος που αφορά την προσφυγή κατά της άρνησης της OLAF να πραγματοποιήσει έρευνα σχετικά με τη διεξαγωγή των προηγούμενων ερευνών και η αναιρεσιβαλλόμενη διάταξη επικυρώνεται κατά το μέρος που απέρριψε ως απαράδεκτο το σχετικό αίτημα της προσφυγής.

97. Αφετέρου όμως, η αίτηση αναιρέσεως γίνεται δεκτή κατά το μέρος που αφορά την προσφυγή κατά της άρνησης της OLAF να παράσχει στον αναιρεσείοντα πρόσβαση σε ορισμένα έγγραφα και η ένσταση απαραδέκτου την οποία προέβαλε η Επιτροπή ως προς το αίτημα αυτό της προσφυγής απορρίπτεται, η δε υπόθεση αναπέμπεται στο Γενικό Δικαστήριο, προκειμένου αυτό να αποφανθεί επί του αιτήματος αυτού. Επιπλέον, στο πλαίσιο της εξέτασης του δεύτερου λόγου αναιρέσεως, προέκυψε ότι η τακτική της Επιτροπής δεν ήταν εποικοδομητική, δεδομένου ότι η ένστασή της απαραδέκτου ενέχει την ίδια αντίφαση όπως η συλλογιστική του Γενικού Δικαστηρίου [60].

98. Λαμβανομένων υπόψη των περιστάσεων αυτών, φαίνεται δικαιολογημένο, στην υπό κρίση υπόθεση, να καταδικαστεί η Επιτροπή τόσο στα έξοδα στα οποία υποβλήθηκε στο πλαίσιο της παρούσας και της πρωτόδικης διαδικασίας σε σχέση με την ένσταση απαραδέκτου όσο και στο ήμισυ των εξόδων στα οποία υποβλήθηκε ο αναιρεσείων στο πλαίσιο της παρούσας και της πρωτόδικης διαδικασίας σε σχέση με την ένσταση απαραδέκτου.

99. Ο δε αναιρεσείων πρέπει να καταδικαστεί στο ήμισυ των εξόδων στα οποία υποβλήθηκε στο πλαίσιο της παρούσας και της πρωτόδικης διαδικασίας σε σχέση με την ένσταση απαραδέκτου.

100. Κατά τα λοιπά, το Δικαστήριο πρέπει να επιφυλαχθεί ως προς τα δικαστικά έξοδα [61].

VII. Πρόταση

101. Κατόπιν των ανωτέρω εκτιμήσεων, προτείνω στο Δικαστήριο να αποφανθεί ως εξής:

1) Να αναιρέσει τη διάταξη του Γενικού Δικαστηρίου της Ευρωπαϊκής Ένωσης της 12ης Μαΐου 2020, Dragnea κατά Επιτροπής (T-738/18, μη δημοσιευθείσα, EU:T:2020:208), κατά το μέρος που με τη διάταξη αυτή απορρίπτεται ως απαράδεκτο το αίτημα ακύρωσης της άρνησης της OLAF να παράσχει στον L. Dragnea πρόσβαση σε ορισμένα έγγραφα και καταδικάζεται ο L. Dragnea στα δικαστικά έξοδα.

[60] Βλ. σημεία 56 και 59 των παρουσών προτάσεων.

[61] Πρβλ., στο πνεύμα αυτό, απόφαση της 26ης Ιανουαρίου 2010, Internationaler Hilfsfonds κατά Επιτροπής (C-362/08 P, EU:C:2010:40, σκέψη 69).

2) Να απορρίψει την ένσταση απαραδέκτου που προέβαλε η Ευρωπαϊκή Επιτροπή ενώπιον του Γενικού Δικαστηρίου της Ευρωπαϊκής Ένωσης κατά το μέρος που η ένσταση αυτή αφορά το αίτημα ακύρωσης της άρνησης της OLAF να παράσχει στον L. Dragnea πρόσβαση σε ορισμένα έγγραφα.

3) Να αναπέμψει την υπόθεση στο Γενικό Δικαστήριο της Ευρωπαϊκής Ένωσης, προκειμένου να αποφανθεί επί του εν λόγω αιτήματος ακύρωσης της άρνησης της OLAF να παράσχει στον L. Dragnea πρόσβαση σε ορισμένα έγγραφα.

4) Να απορρίψει την αίτηση αναιρέσεως κατά τα λοιπά.

5) Να καταδικάσει την Ευρωπαϊκή Επιτροπή στα δικαστικά έξοδα στα οποία υποβλήθηκε στο πλαίσιο της παρούσας και της πρωτόδικης διαδικασίας σε σχέση με την ένσταση απαραδέκτου, καθώς και στο ήμισυ των εξόδων στα οποία υποβλήθηκε ο L. Dragnea στο πλαίσιο της παρούσας και της πρωτόδικης διαδικασίας σε σχέση με την ένσταση απαραδέκτου.

6) Να καταδικάσει τον L. Dragnea στο ήμισυ των δικαστικών εξόδων στα οποία υποβλήθηκε στο πλαίσιο της παρούσας και της πρωτόδικης διαδικασίας σε σχέση με την ένσταση απαραδέκτου.

7) Κατά τα λοιπά, να επιφυλαχθεί ως προς τα δικαστικά έξοδα.